

MATHIAS
GRABANTZIAS
DIAK

V U
TROJEM DOGODU
IZPELYAN

P O

TITUSSU BREZOVATSKY

PREVENDARU SZV. IVANA,

Y
IGRAN VU KRALYEVZKOM KONVIKTU

VU ZAGRBBU DANA 12. SZECHNA

LETTO 1804.

Vu Zagrebù,

PRITIZK. PRI JOSEFU KAROLU KOTCHE.

ZAVJETEK.

Dobri Navuki jezŭ Temely tak oŷzebnoĝa, kak
obchinzkoga Dobra, ar
Po oveh chlovek tak ŷzebe, kak blisnyega ra-
vnati, y od zla na dobro vuputiti zna.

DOGODOV IZPELYITELI.

MATHIAS, kakti Diak, . . . }
..... kakti Tergovecz, } Grabantzias
SZMOLKO, Shoŷtar.
VUKSZAN, Kerznar.
JUGOVICH, Plemeniti Pravdoznanez.
VESZELKOVICH, Pazitel na ŷzegurnozt ob
chinzku.
KOPRINOVICH, Priŷreŷni Pazitel na pute
PISZAROVICH, Varaski Piŷzar.
LAZO, }
GAJO, } Szmolkovi Detichi.
PERVI, I. }
DRUGI, II. } Dva Muŷi.
HANZL, Oŷtariaski Szluga.

Dogod zpelyavazŷe vu Zagrebu.

PREDGOVOR

K-dobrovolynomu Chtavczu.

ga, ka
ega ra zna.
Dogoda Igru izpelyanu ovak, kak ovde je,
Tebi za krajssi chasz alduvati hotel jeszem,
Dobrovolyni Chtaveczi!
Budefs videl Diaka,
Kojemu Ztari Ime Grabantziassa prideli jeszu;
Chul budefs od nyega,
Kulika je haszen napredka vu dobreh Navukeh,
Koji tak oszobno,
Kak obchinzko dobro poradyaju.
Kajti pak ovakve Igre negda pri Gerkih,
Potlam pri Rimlanih,
Iz takovoga czila zmislene, y igrane jeszu,
Da y krepoztih czemu,
Y faling odurnozt pred ochi pozstaviju,
Y po tom Dike Jelyu,
Koja jedina dobro dersanye kinchi,
Vu nasz poveksajaju,
Zato, kak odurne, y buduče szreče poruslive,
Nekoje falinge jeszu vu vezdassnyeh,
Najbolye pak mladeh szveta Lyudih,
Moj Diak vech vu peldah, kak vu navukeh kase.
Ako morebiti ostressi bude, kakbi vnogi selyel,
Proszim da nezamerifs,

Ar ztoprav je iz Shkol iziffel,
Kade iztinu govoriti, y chiniti jefze navchil.
Zato, uffamsze,
Da z-iztinum szvojum tebe nezbantuje,
Arfzem vuputchen, da je tebi dobro znano,
Da niti krepozti pohvaliti,
Niti fallinge popraviti prez iztine ni moguche.
K-Iztini szvoji prilofil je moj Diak
Y takva tulikajffe,
Koja razveszeliti, y na szmeh genuti,
(Z-navukom,) mogla budeju.
Arfze je terfizil naszledovati one rechi,
Koje negda jeden Pefzmoznanecz je zgovoril,
Najmre :
Vszu Dusnozt je zpunil,
Koj je hafznovito z-vugodnem,
Y szmehfifnem zmessal.
Ovu anda Igru,
Y Iztinu za dobro primi D. Chtaveez.
Ako hvalu kakvu od tebe zaszlufil jefzem :
Ovu tebi pripifzati dusen budem,
Koj ezenu szvoju Iztini zkratil nifzi ;
Ako nikakvu: mene bi moral kriviti,
Ako vszem po volyi vchiniti bi mogel,
Pak nebi hotel.

Zdrav oztani.

DOGOD I.

ZPELANYE I.

Szmolko, Vukszan.

Vukszan. **D**obro Jutro dragi Szufzed.

Szmolko. Ah kak szrechen je on, komu more dobro biti, ali meni je vszako jutro fuhko, y vszaki vecher chemeren.

Vuksz. Kak to moj Szufzed?

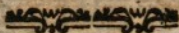
Szmol. Ah! kak ne; kaj josche nizte chuli, daszeje moja Sena pred dvemi dnevi na vertu na hrusku obeszila?

Vuksz. Thoszumi pervi glaszi; arszem do denesz pod Okichem na szenymu bil, y kakszem doffel, odpravilszemsze k-vam, da vasz vidim, y z-vamisze zpomenem. --

Szmol. Ah iztina je, iztina, y ova iztina mene josche v-grob zpravi.

Vuksz. Zakaj? -- mort zato, dazte Vdovecz? --- o! kakvam je oszvenulo, dazte-sze hisnoga nemira oszlobodili, zakajsze anda budete faloztili?

Szmol. Josche denesz szem nakanil falozten biti, y zutra chizto zabiti.

Vukſz. Tak je najboljye; ar treh dnevov ſa-
lozt, je za vſzakoga poſtenoga thovaruffa clozta,
Szmol. Takſzem y ja miſzlil.

Vukſz. Proſzimvaſz moj ſzuſzed, budite
tak dobri, y dajtemi jednu barem ſzvers od
onoga dreva.

Szmol. Ah! ſzlobodno czelo drevo, z-ko-
renafzi zkopajte, y zeſgite.

Vukſ. Bog zachuvaj takve krepozti drevo
ſgati; bi ſzmertna grehota bila. Jaſzi ſzamo
ſhibiczu vmemem, y vu mojem vertu v-cze-
pim, mort da y ja tak ſzrechen budem, da
koje jutro takvu hrusku na nyem najdem.

Szmol. Ah! tuſni ja, nakajſzem ja doſſel!

Vukſz. Iz zla na dobro, --- imate hiſu;
tirate meſtriu; derſite detiche: vſzaki dan,
ako nebu czurelo, bude vendar guzto vu
moſſnyu kapalo; nebudeſze po kuteh kava
pila; nebudufze ſzvilne oprave derle, nego
ſporno, y zadovolyno budeſze jelo; marlivo
delalo; vu hiſi mirovno ſivelo; y ovak
ſzrechni poztanete. --- O! daſzem ja znal,
kakveje krepozti vaſſa hrufka, jabiſzi vre
pred deſzetemi letti jednu ſzvers vu mojem
vertu bil vczepil, mort dabi vre vezda jed-
nakoga ſzada doprinezti mogla. (*Mathias*
zvana kuchi.)

Szmolko, Gdoſzi Boſji?

ZPELANYE II.

Mathias, y pervi.

Mathias. Dober dan postuvani Mestri.

Szmol. Dober dan moj Gozpone; prez zamere, gdozte vi?

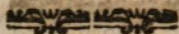
Math. Jaszem Diak, koj skole moje zverstil jezsem, vezda idem po szvetu, dasze negdi navchim, kaj josche neznam, negdi pak, kaj znam, pokazem.

Vukfz. (Dobro nam je doffel, budemo imali z-nyim kratek chasz; ar dabi kaj znal, bi bolye opravlyen hodil) drago nam je, dasze na takvoga namerili jezsmo, od kogasz kaj za hafzen, y napredek navchiti moremo.

Math. Vsze po malo; vsze pomalo; kuli-ko je moguche.

Szmol. Z-tem bolye; --- ako vi nam znamenye vaflega znanya tak ochivezto pokazete, da od vafz szuditi morali budemo, da vi po skolah nizte za nikaj blache derli, ja vam jedne nove skornye dam zeffiti; ar onakvem selim vszigdar pomochi, kojifze terfziju z-navukom nadomeztiti ono, kaj nyim po priproztochi Roda, y jalu szreche je pomenkalo.

Vukfz. Y ja vam jeden menten podztavim, y kuchmu kapu prikafem.

Math. Hvala velika, -- Morebitifze pak pri-
peti, da ja komu kaj nepovolnoga bi vchi-
nil, ali povedal; ar navuka mojega hafzen
neztoji szamo vu tom, da meni szamo po-
morem, nego takajffe da drugomu kaj ha-
fznovitoga povem, ali vchinim. Ar navu-
ki naffi tam vszigdar czilyati moraju, da po
nyih ne szamo zkerbimosze za naffe dobro,
nego da y blifnyega ali od zla odvernuti,
ali na dobro vuputiti tak z-rechmi, kak z-
prikladnemi nachini terfzimofze. -- Onda
ztoprav Domovina chuti hafzen Navukov
oneh, koje z-tulikum zkerbjum terfzifze De-
tczi fzvoji po Navuchiteleh napervo pozta-
vlati. Y zato, ako ja morebiti kade vam
fzuprotivnoga kaj bi vchinil, ali pove-
dal, nezamerite, ar iztinu povedati, y na
dobro blifnyega v-putiti dufen jezdem.

Vukfz. To nikaj ni, prav je; y pravo i-
mate, ar iztina je jedna velika krepozst.

Math. Z-tem vekfla, z-kemsze odperteje,
y fzegurneje poveda.

Szmolko. Gozpone, vi z-vaffum Iztinum
vezdaffne vreme dalko nezajdete, ar vam je
vezda takov fzvet, da vam vu iztini nikaj
nepoztavla; y onoga, koj iztinu govori,
zvekfllinum befiju, y odurjavaju. --- Jofs,
jofs pri pomenffeh ima gde obeda, gde ve-
cheru;

cheru; ali pri povekšseh, y oneh koj z-dru-
gemi kaj zapovedati imaju, nitiju pod krov
nepuztiju, y akosze kak k-nyim zavleche,
verujte meni, takju zmerczvariju, da nijed-
noga czajnika czeloga zmed nyih neodne-
sze. --- Kajsze naz nekorej ztarinzkeh Hor-
vatov dotiche, miju josche prestimavamo,
ali nazkorom bude nam, y Iztini konec.

Mathias. Toje saloztno; --- komu anda
bude veruvati, ako ne Iztini?

Szmol. O Gozpone, vezda ki vam szlad-
ko govori; maztno pripoveda; vsze hvali,
kajsze komu dopada; kudi, kaj ni po vo-
lyi; kojše tam oberne, kam veter puhne;
koj z-vuki tuli, z-czuczki laje, z-medvedi
pleše, on vam je chlovek ovoga szveta,
pravichen, iztinzki, y vszigde prijet.

Mathias. Jaj meni, taklije dalko vre odif-
sla Iztina.

Szmolko. Vere tak dalko; dapache jos da-
lye, kakbi miszlili. --- Ar poklam je Ma-
thias Kraly vumerl, onda je y Iztina vu Vu-
gerzki zemlyi zakopana; Zatem je chez de-
szet leth y vu Horvatzki zemlyi szuhi Beteg
dobila, y tak dugo ginula, y pogibala, do-
klam chez Jedno petnajzt leth je zevszema
preminula. --- Nekoji szudiju, da nije ze-
vszema preminula, nego da je szamo zazpa-
la;

la; ali drugi govoriју, dašufze Pravdoznanczi na nyu negdi namerili, pakszuji oči zkopali, da nebi videla kaj je pravo, kaj krivo; --- poklamszu anda ovu ofzlepili, zgrabiliszu nyeinu szeztru Praviczu, terfzu nyoj oči zavezali, da y ona iztinu nebu videla, y zato vam vezda vſze naopak ide, da zaizto ni moguče znati kaj je pravo, y kaj je krivo.

Vukſzan. Gozpon Diak, mort zte y vi zmed oneh mudriaſſev, koji znadu oči zkapati?

Mathias. Moj Priatel, ako jeden, dva, ali viſſe je hman lyudih, zato ni taki iztina, daſzu vſzi hman; kakti ako Szmolkova Sena pred tremi dnevi je obnorela, terfze na vertu na hrusku obeſzila, nemoremo rechi daſze y vaſſa sena na hrusku obeſzila bude.

Vukſzan. (Zakajſzem pak nakanil vu mojem vertu tu iztu hrusku v-czepiti?)

Szmolko ofzupneſze y k-Vukſzanu reche (Szufzed! ov chlovek mora vraga imati, ar zvan moje drufine, joſche nigdar nigdo nezna za ſzmerť moje Sene) --- odkud vi to znate moj Gozpon Diak?

Mathias. Ja iz zvezd, y raxunov mojih vſza zeznati morem.

Vukſzan. Jeli ſzamo preſheztna, ali morebiti y buducha?

Mathias. Obodvoje vsze po malo.

Vukszan. (Hochemoga zpitavati od presheztneh; ako ona zgodi, veruvati budemo mogli, da y huducha zna) -- moj Gozpon Diak, jelibi vi meni kaj znali od mojih presheztneh dnevvov povedati?

Mathias, pogledava y-Nebo, broji na perzte, y reche: Vizte szin jednoga Opanchara; vu mladozti jezte jako duge perzte imali, y zbog toga vnogiput shibrani bili, y komaj jeden put zpod Galgih vufli. --- Poszlezte poztali Kerznar, y z-vszakojachkemi nachin zpravili lep Imetek, y szilu novacz, ali zkoro vszaki tretji krajczar krivichno;--- vezdavasz Lyudi prestimavaju, kajti zte bogati, y gde je szila, znate Poglavarom z-nekuliko Sutaki jezike zavezati, da vam chez perzte glediju; --- vi pak nemarate blisnye-ga oguliti, szamo da vszaki dan koju Skudu, ali Sutaka vu zelni komori pod podszek zakopati morete,

Vukszan. (Jelimu szam peklenzki duh zato vsze povedal.)

Mathias. Jeli iztina?

Vukszan. Tak, tak, ne chizto.

Szmolko. Szufzed, niga tia vu Szamoboru Malara, koji bi vasz lepsse zgodil.

Vukszan. Vnogo lasz, vnogo,

Szmol-

Szmolko. Nikaj, ali chizto malo. --- (Ja-
ga nechu chizto nikaj od mene zpitavati, ar
dabime nachel, himi laszi na vislak razli)
--- Pokehdob znate, dasze je moja sena obe-
szila, bili kaj od nye znali povedati?

Mathias. Od mertveh ali dobro ali chizto
nikaj. --- Ali ztem bolye od siveh. --- Kak-
ti pozstavemo dazte vi vu mladozti - - -

Szmolko. Dober, y drèchen bil.

Mathias. Vu Farni Czirkvi - - -

Szmolko. Verno Boga molil, y Prodech-
tva poszluhsfal.

Mathias. Jednu punu ladichku penez ---

Szmolko. Vzel, y Plebanussu odneszel.

Mathias. Vkrali, odneszli, y razbili.

Szmolko, doklam *Mathias* ova govori, kas-
sla jako, y szrakujesze, dabiga zagluhsfal.

Mathias. Dazte na Klanczu na szenymu
jednomu kosaru Banco czedulu od 100. fo-
rinti - - -

Szmolko. Z-drobnemi penezi zmenil.

Mathias. Drugomu pak Torbiczu z-pene-
zi - - - -

Szmolko. K-meni v-szrambu vzel.

Mathias. Odrezali, y odneszli.

Szmolko. Jezumu je, hunczvuti Tati jed-
nu kosu odrezali, y odneszli, jazzem onda
tam bil. --- Vezda je pak dozta vassega zna-
nya,

nya, arszmo dobro od vasz vputcheni.

Vukszan. Vera, dozta dobro, arsze vezda tak dobro poznamo, ja y Szmolko szufzed, kak dabi pravi Bratti bili.

Szmolko. Nebili mi vezda jedno malo zagriznuli, ar je vre ztaro jutro, y doba k-ruchku.

Mathias. Ja nebi maral, arszem od sznochka natesche.

Szmolko. Taki budem szlufil; jedno malo razpuznencza szira, y k-nyemu chessnyaka, k-tomu dobroga ztaroga vina, k-ovomu vszemu za zachimbu par priatelzkeh rechih, chini prav technoga ruchka, medtemtoga doklam dojdem poszedeteszi.

Z P E L A N Y E III.

Vukszan y Mathias.

Vukszan. Szedimo anda, dok Szmolko dojde. --- Gozpon Diak, vi morate znati vech kak hruske pechi.

Mathias. Zakaj moj Priatel?

Vukszan. Zato, kajti znate tak chizto do drosdyih chloveka z-hamati.

Mathias. To vsze chini Mudroznanye, kojefze z-velikem trudom iz knigh, y vu Skolah zadobiva.

Vuk-

Vukšzan. To je drugo; --- takzde vi drugach chinili, kak vezda chine vnogi Diaki, koji ako Chisme y Opravu vu Skole iduch dereju, vrefze gizardaju, kak dabi czeļu Horvatzku Kroniku bili pozobali.

Mathias. To ni dobro; --- to chini, da ovakvi zlato vreme mladozti ſzvoje za nikaj potroſſiju, y drugu haſzen iz Skol nezneſzeju, kak vnogo kricha, malo vune.

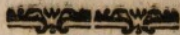
Vukšzan. Pak Gozpone, k tomuſzu oholni, y nepokorni Zapovedjam, y Navuchitelom.

Mathias. Kajſze od ovakoveh Domovina ima nadiati; --- ar koj vu mladozti niſze navchil pokoren biti, kak bude vu ztarozti znal druge ravnati?

Vukšzan. Doklamſzem ja Detich bil, chulſzem vnogi put na diachkom piaczu takvoga kricha, daje veſz Varals germel; prvi put ſzem ſtimal, daſze ſzvade, y vezda vezdaſzi v-kechke pojdeju; pakſzuſze vetidar lepo mirno bliſe pol dneva vtzaki k ſzebi razifli.

Mathias. Prez dvojmbe jeſzuſze onda diſputovali.

Vukšzan. Tak, tak, morebiti, daſzuſze doſpituvali, arſzu krichali kakti Vrabczy vjeſzeni po germju. Ali vezda? --- vezdaſze doſpi-

doſpituju po Harmiczi, po Viliczi, med Grabami, y gdo zna kud vſze, y to bliſe pol nochi.

Z P E L A N Y Ě IV.

Szmolko, y pervi.

Szmolko. Ovo je naſs Ruchek. Proſzimu Gozpon Diak, vchiniteſze kakti doma. Szufzed dajte, pomozite. --- Pravo, kak vam je Ime?

Mathias. Mathias.

Szmolko. Anda Gozpon Mathias. O Mathias je bil negda veliki Kraly Vugerzki. Vitez, y jako pravichen. --- Szufzed, nebili nam pomogli jedno malo troſſiti.

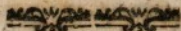
Vukſzan. Hvala velika, nemam ztanovito chaſza; pakſzem y tak vre doma ruchkal, ſzlivovu juhu z-medom, y z-mlekom.

Mathias. Tho je drugach Kava, aliju vi nechete z-pravem lmenom kerztiti.

Vukſzan. Gozpone; kava je kava, ali ovo, kajſzu vezda pochedi nekoji piti, je baſs niſs.

Mathias. Kak to?

Vukſzan. Poklam je kava podraſela, zmiſzliſzu nekoji premoguchni zkupczi vſzako-jachki nachin kave, jedni opecheju Chich-
ka,

ka, drugi Koztanya, tretji nekakve zemelzke Mandale, ovi Krumpira, oni Merlina, nekoji S'ira, tofzi zkuhaju kakti Kavu, y vputiju szami szebe, y szvoju mofnyu da je kava, ter to natuliko, daszu pripravni prifzegati, da je takva kalufa tak dobra, smahna, y jaka, kakti kava. Ali moja Sena, y druge Purgaricze jezsu zpametneffe, y nedadufze vu to nikak vputiti, nego kupuju pravu Kavu, makar po czekinu funt; szamoszu pak vu tom zkupe, da szamo 10. zern na jednu shaliczu brojju, ar nemaraju akoje kakti szlivna Juha, szamo da je juha od prave Kave.

Szmolko. Toszu senzki, y dechinzki oblizeki; po takveh chernih kalabusah je Horvatzka zemlya na nikaj dofsla; nikaj jakozti, nikaj modzga, nikaj gyegyernozi ni vu takveh obuzlivczev; drugach je to negda bilo, kada pri jednom Knezu Vragovichu czelo letto ni vech potroffeno, hak jeden fertaly Kave, y pol fertalya Czukora; ali zato pak je Perpra, Meda, y ztaroga Vina prez mere, y vage potroffeno. Pakfzu bili onda lyudi chili, frifski, zdravi, y jaki kakti orofzlani, ali vezda poklam vfzako jutro na pozteli kavu fzercheju, imaju szlabe feludcze, koji poztne jeztvine nemoreju kuhati; dobi-

dobivaju glavne boli; omilyavicze; zlate file; y glediju van kakti szmerti. Prav je to: o! dabi josche jeden funt Kave po 20. fl. bil, morebiti bisze povernuli na nedgassni nachin sivlenya Predyev nasseh: y po tom mort na nyihovu jakozt tela, y szerdcza. --- Nute, vzemite Szuszjed.

Vukšan. Hvalim lepo, moramfze domom paschiti, da kuliko prikrojim Detichem, dami manguvali nebudu. --- Z-bogom, dober appetit.

Szmolko. Hvala. --- Nezamerete.

Z P E L A N Y E V.

Szmolko y Mathias.

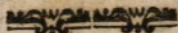
Szmolko. Gozpon Mathias, vzemite visse, pak jechte.

Mathias. Ovo je vere dober szir, y techen.

Szmolko. Verujem to; ovakvogami vszaki drugi dan jedna Baba iz Laschine noszi; --- dajtedaga zalete z-ovum Ztarinum.

Mathias (pije) Y ovo je zaizto dobro Vino.

Szmolko. Ovakov je moj ruchek vszaki dan; --- nekaj malo tverdoga, da seludecz ima kaj kuhati, y da bolye kuba, pridam jeden meczel ovakvoga Zafriga, pakfze nigdar nietufim na tesine, glavne boli, zlate file, ali na griz, y kerch seludcza.

Mathias. To je vera iztina, ar z-kem bolye mi nassega seludcza prokssimo, z-tem bolye nyega szlabemo, y on nazs bolye bantuje. ---

Szmolko. Kaj stimate, kuliko ja leth imam?

Nathias. Okolu 50.

Szmolko. Ohò! vre imam 65. pak vendar josche nizem nigdar betesen bil, zvan onda, kadszume Diaki ztukli pri szvetom Xaveriussu.

Mathias. Zakajszu vasz tak jako ztukli?

Szmolko. Gozpone! takszume ztukli, dzem stimal, da nijedna kozt vu meni nizela oztala, y to basz za nisz: Ja iduch iz Biztricze, na szam Ivanzki navecher, jezemsze pri szvetom Shimunu jedno malo napil, y vech vu mraku domom iduchi, dosselszem do szvetoga Xaveriussa, kademe je vino premorilo, y onde pri dolneh velikih vtateh pod graberjem lesem, y zazpim; okolu pol nochi prebudimsze, y chujem ne dalko od mene pod onem velikem Pilom zevszum mochjum kopati; zdignem glavu, y zpazim da jedno tri z-motikami verno delaju, y takimi na pamet dojde, da moraju peneze kopati; zdignemsze anda, pochnem beketati, tuliti, y ruchati, da je preztrahsim; ali y oni mene zpazili jezsu, doderschiju

chiju do mene, preoberneju szvoje motike, pochneju po meni nabijati, daszem komaj po-
begel, y takszume onda preztrahsilil, da-
szem priszegel, da nigdar visse nikoga ne-
budem plassil.

Mathias. Pak, kaj szudite, jeszuli kaj
zkopali?

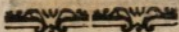
Szmolko. Toga neznam, ar niszem visse
tri tjedne chafza imal z-poztelye z-iti, y ka-
daszem vre k-szebi dossel, szmerdelomi je
visse fertaly letta, tam iti; potlam vendar
videlszem, da je jedna velika jama onde
bila, y znamenye oztalo, kak dabi jeden
Lonecz nutre bil lesal.

Mathias. Pak vi to verujete?

Szmolko. Kak nebi. --- O! kulikoih je
kiszu kopali, y v-Risz hodili, y bogati po-
ztali.

Mathias. Za zkopati peneze, josche mo-
rem veruvati, najmre dasze gdo na nye na-
meri; ali gde goder, pod kakvem goder Pi-
lom, hruskum, vuglom, ali drevom, y on
bi norcz bil, kibi zakopal, y on drugi kibi
izkal, ako barem napol nebi bil szeguren;
ali da je gdo od vraga vu Rishu peneze ka-
da dobil, toga nikak veruvati nemorem.

Szmolko. Verujte Gozpone, javam szam
poznam jedno tri, kojemszu poleg toga y la-
szi opuzli z-glave. B 2 Ma-

Mathias. Chulzem y ja takve vnoge pri-
povezti, ali ove veruvati nikak nemorem.
Ar vrag prez Bosjega prepuztchenya szam
po szebi nikaj nemore, akobi anda Bog do-
puztiti hotel da chlovek od vraga peneze
dobi, zakajmu nebi szam hotel dati? ---
drugoch: ovakov, kojbi na ovakov nachin
peneze dobil, szam szebe nebi nigdar prepo-
vedal, ar je nad tem velika kastiga; drugi
pak povedati nemore, zvan iz szumle, koja
je redkokrat iztinzka.

Szmolko. Kak goder je, ja vendar veru-
jem, da je mochi ovakvem nachinom pe-
nez dobiti.

Mathias. Ako hochete, morete probuva-
ti, mort y vi szrechni poztanete.

Szmolko. Ja bi ztanovito hotel probuvati,
szamo dabi vsze prav znal, kaksze mora pri
tom baratati.

Mathias. Ja vam morem vesz nachin po-
vedati, kakszemga ja chul, ali neztojim do-
ber za nyega, da je iztinzki.

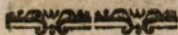
Szmolko. Proszim vasz, povechtemi; mort
da je jednak z onem, kakszem ja chul.

Mathias. Pokehdob anda hochete, povem
vam: --- Najpervich mora jeden, ali visse,
szamo ne na par, szegurni, y neztrahslivi
na mlade Nedelye navecher, na jednom kri-
fanyu

fanyu putov ob jedenajzti vuri po nochi fzebe do rubache, y gach fzlechi, potlam na iztom Krifanyu z-jednem pallassem okolu fzebe kolobar obkrufiti, y trikrat zafuchknuti; nakaj dojde vrage, y opita kaj hochete, y vi mu odgovorite, dabi radi od nyega penez imati, koje vam on obecha, ako predi uffatesze podnezti ztrahe, koje on na vasz poffilyal bude; y kada vi odgovorite, da hochete vsze ztrahe podnezti, onda on pochne z-vszakojachkemi ognyenemi peldami vasz plassiti, vi pak nezmete niti peden mezta zvan rifza ziti, ar bi vasz odnefzel. Kadazte vre vsze ztrahe izbavili, y dvanajzta vura dojde, onda pokafesze vrage, y opita vasz kuliko penez imati hochete, vi pako morate povedati; ali szamo neparnoga broja, y tuliko, kulikozte zaproszili, vanda, kaj potlam fzlobodno domom odnefzete.

Szmolko. Takfzem ravno y ja chul; szamo toga ne, dasze do gach, y rubache bi fzlechi moral; medtemtoga y ovofze lahko vchiniti more, szamo daszu k-tomu potzlu potrebni, kojifzu dobro szegurni, y neplafslivi, da nebi profunta domom donefzli. --- Je --- Gozpone, mifzmo poleg naflega razgovora vre zdavnja naflega Szrablivcza zpraznili. Proszim vasz, poterpete malo, ja taki nazad dojdem.

Z P E L A N Y E VI.

Mathias.

To je iztina, da ni bedaztoche, niti hmanycze, vu kojufze nebi dal chlovek v-putiti, za volyu penez. --- Ov priproztchak dobro more videti, da je to kriva vera; jedno laslivo, y vkanlyivo uffanye, medtemtoga vendar on bi predi Boga zatajil, kakfze hotel dati v-putiti, da ovo ni iztina. --- Ali ja budem na nyega dobro pazil, y akofze podztupi ovo probuvati, tak ga zplatim, da mu nigdar viffe ovakov nachin, penez dobiti, na pamet nedojde.

Z P E L A N Y E VII.

Szmolko y Mathias.

Szmolko. Ovo josche jeden Szrablivecz, y to nam za ruchek dozta bude. --- Nate, pite. ---

Mathias. Hvala velika, meni je jedna kupicza prek dozta.

Szmolko. No szamo jedno malo josche.

Mathias. Najbu; za vassu volyu (*pije malo*) vezda vam pak hvalim na vasslem ruchku, y nezamerite, dasze nemorem z-vaŋni
duŋe

duse zpominati, ar imam josche dozta pozla.

Szmolko. No, fzrečno, moj Gozpon Mathias, --- hvala vam na zpomenku.

Z P E L A N Y E VIII.

Szmolko.

Vežda znam vežz nachin, kaksze mora baratati, kada gdo hoche v-Rižz iti. --- Ovo je fini Mudriašs; on toga neveruje; --- mora y on zmed oneh biti, koji nikaj neveruju, nego kaj z-taczami zgrabiti mogu. Alifze ja nemorem vputiti vu to, aržzumi vnogi iztinzki lyudi povedali. Zato hochufzi ja josche moje dva Detiche z-menun vze-
ti, onifzu kakti orofzlani, kojibifze mogli vřzaki z-fzrednyem vragom hitati, ovi budu najbolyřsi, arže niřta neznaju bojati; zovemi ja pervu mladu Nedelyu pojdem na jedno Krifanye. --- Lazo, Gajo.

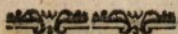
Z P E L A N Y E IX.

Szmolko, Lazo, Gajo, detichi.

Obadva znutra govore: Sto je Gazda.

Szmolko. Hote amo.

Obadva vane: Sto je?

Szmolko. Jabi ništo z-vama govorio, ali vi morate shutit.

Obodya. Bas kano kamen, ali dervo.

Szmolko. Mi chemo trafiti novcze.

Lazo. Kudaj?

Gajo. Od koga?

Szmolko. Od Vraga.

Mathias odžad z-kuta luche, poszluhssa, y reche: (Nadiaszemsze ja toga.)

Lazo. Jezimu poszudio?

Szmolko. Niszam, veche da on nama szvoje dade.

Gajo. Ta imadeli on novacza?

Lazo. Budalo kako nebi imao, kad tuli ki Bogatzi k-nyemu odlaze.

Gajo. Ali nista nedovedu.

Lazo. Ali mu kafeju, kadiszu szvoje novcze zakopali.

Gajo. To mose biti.

Szmolko. Indi vidite, da on imade Novacza.

Gajo. Valya, na taj nachin mose hilyade, y hilyade imati.

Szmolko. Indi hochemo od nyega trafiti.

Lazo. Kako? --- z-szilom, ali molbom?

Szmolko. Chekajte; --- povite vi meni, jelisze molete sta uplastiti.

Lazo. Bas nista na moju vieru, van ztare

re Babe, y to u mraku iz nenada.

Szmolko. Tote neima ztraha. Veche jeli-
bisze uplaffili Vraga?

Gajo. Idi, Boga ti, tkobisze onoga Gur-
zufza uplaffio.

Szmolko. Vech, akoti dojdye kano ognye-
na Zmia, da te vujide?

Gajo. Za vrat z-nadyakom.

Szmolko. Ali kano vatran Zmaj, date po-
sdere.

Lazo. U verh glave.

Szmolko. Indi dobro. --- Mi chemo szad
u noch perve mlade Nedile prie jedenajzt
Szata izlaziti tamo na Prekrisje, y ondi na
Krisputu chemo Vraga zazvati, neka nam
jedanajzt hilyada Czekinov dade.

Mathias. (Dobro, da znam, kam budete
dosli, zplatim vasz tak, dasze budete do
szmertu zpominali iz vasse korase.)

Szmolko. Prie, kako ove novcze dobie-
mo, hoche nasz plaffit; veche misze nato
nekrenemo, manye pako iz kola izlazemo;
poszle che nam novcze dati.

Lazo. Makar shalye nad me hilyadu vra-
gova, basz misze nekrene nijedan lasz na
glavi.

Gajo. Alla Branyo lipa szriche! --- szilu
novacza, basz za nifs. --- Ma kako chemo
dilit?

Szmol-

Szmoiko. Budalo, kako? meni polak, vama dvima polak.

Gajo. Nemose tako biti.

Szmoiko. Zasto ne, nizamli ja Gazda?

Gajo. Jezt, kod kuche, ali kadifze jednako ztrahi dile, valya dasze y novczi dile.

Szmoiko. Ma valya da na ztariju bradu visse padne.

Lazo. Pravo imadefs; tifiz uzmi tri ztrani, jachu dvi, ovaj pako jednu.

Gajo. Ta kakobi ti Gurzufze dvi ztrani dobio, a ja jednu?

Lazo. Valya da je moja Brada ztaria.

Gajo. Makar bila ztaria od Kralyevich Marka, to neima nista; kadifze za jedno radi, valya dasze jednako platcha.

Lazo. Chuti, Boga ti, nezaperdaj.

Gajo. Jachu tebi shutit? tkofzi ti?

Lazo. Szadchuti kazat, tko szam.

Gajo. Gurzufz, drugo nista.

Lazo shupiga za vuho, y reche: Bas ne sto visse.

Gajo shupi nyega, y reche: Y ja toliko.

Lazo. Pochkaj, primega za laszi, chemo vidit, tkoche visse dobit.

Gajo primega takaj za laszi: Szvaki mora jednak dobiti, doklamsze ovi dva szim tam za laszi navlachi ju prikochi

Szmołko, y *reche*: Sto budalite Sivina? zaštofze prie chupate, kak novcze imate, u ztran Gurzufzi. Onda pak obodvafze nyega primeju, y pochnejuga za lafzi natezati y *reche*

Lazo. Hochefs polak imat?

Gajo. Hochefs tri ztrani?

Szmołko. Nemojte budale, fzvakomu jednako, fzvakomu jednako; puztchajte. *Puztijuga obadya*:

Lazo. A tako je pravo.

Szmołko. Bafs pravo; fzvaki jezť dobio jednako, valya da y novcze jednako dili. ---

Gajo. To valya. Szad idemo radit.

Z P E L A N Y E X.

Szmołko.

Alla pravfzem k-vremenu na del doffel, vfzakoga je jednako dopalo. --- Ha ha ha, kakvizmo mi rri norczy bili, --- pozkublifzmosze, y potukli za novcze, kojifzu jofche Vragu v-klampleh; y morebiti onda ovak, ali gorje na del dojdemo. --- Ha, ha, ha, prav mi je Bogme, zakajfzem takov Ofzel bil. --- Nebefsemifze med takve Bedake meffati, bilbi czel ozťal, ar govore Horvati, kifze med poſzeje meffa, daga z-dopuztchenyem govorech pervich, drugoch, y tretjich, y Szvinye pojedu.

DO-

DOGOD II.

ZPELANYE I.

Szmolko.

Kornajše denesz vre tretji teden z-pozte-lye zvelkel jezsem, arzem vez tak zmlat-chen, y zpotert, dasze komaj giblem; --- to imam hafzen od moje korase; prav je me-ni povedal Mathias Diak, da od Vraga pe-neze prosziti, je velika bedaztocha, ar kaj szam nima, ono dati nemore. Ovu iztinu jezsu dobro pochutila moja plecha, ar me je na mezto penez czelu vuru z-korbachem nemilo vordassil. To imam, y drugo nikaj,

ZPELANYE II.

Jugovich y Szmolko.

Jugovich. Dober dan moj Szufzed, kak-ze vi? kak vasz Bog pomase?

Szmolko. Na szlusbu; vszaki dan bolye. Najsi szedu, proszim.

Jugovich. Hvala velika, ja nerad szedim, niti chafza imam, ar tuliko imam poszla, da neznam, gdemi glava ztoji.

Szmol-

Szmolko. Verujem ja to, ar ovak mlada Gozpoda, kadafze Domovini na szlusbu alduju, nijednoga hipa nezamudiju, szvoju vernozt, y prikladnozt ochiveztu pokazati.

Jugovich. To drugach nemore biti; zverhu toga velika Gozpoda vsza me rada imaju, y zato szvoje ofzebujne pozle meni natuliko zauffaju, da komaj jednoga zverffim, vre me defzet drugeh chaka. Proszim vasz, dabimi jeden par z-najfinessse kofe Chismih zeffili, ali jako lepe, napervo velike spicze, od zdola preshite, y chizto k-nogi.

Szmolko. Ja vre znam, kakszu chalarna mlada Gozpoda; ja vnogem shivam, y zato szudim, da y oni budu z-menun zadowolyni.

Jugovich. To mi bude jako drago.

Z P E L A N Y E III.

Mathias y prvi.

Mathias. Dober dan moj Priatel, kakzte?

Szmolko. Dobro, moj Gozpone, vszaki dan bolye.

Mathias. To me kruto vefzeli.

Jugovich. Kaj to zvoni vu Farni Czirkvi z-velikem zvonom?

Szmolko. Bude Blagoszlov, y popevana
Maffa.

Jugo-

Jugovich. Zakaj? vem denesz ni Szvetek?

Szmolko. Ni Szvetek, ali je takva nava-
da, da Lyudi barem jednu vuru vu ovi
halabuki Bogu alduju.

Jugovich. To vera, niti je zpodobno, ni-
ti prilichno, vu ovakveh dneveh Poboš-
nozti zmislavati, kada vszi lyudi zmessani
jeszu.

Mathias. Proszim; ne tak; -- ar jeszu
Lyudi, kojiszi znadu dati razloga; Bogu
nekuliko vremena, y szvojemu vefzelyu ne-
kuliko.

Jugovich. To nejde zkupa, ar sze y po-
bošni, y nepobošni bludiju.

Mathias. Niti jedni, niti drugi, ar vsza-
ki zna, kaj chiniti mora.

Jugovich. Zato je vchera Nedelya bila, y
onda je vszaki szvoju dusnozt vchinil; --
denesz Szvetka ni, anda niti Zapovedi; a-
ko pak Zapovedi ni, tak nebisze z-takvem
glaszom ov dan obszlufavati moral.

Szmolko. Vchera je Szvetek bil, y dan
Zapovedi, pak zte ga vendar vi z-vekssem
glaszom, y halabukum od sznochka devete
vure do denesz pete zbavili, neg zte vche-
ra szamo pol vure v-Czirkvi pobošno zbavi-
ti hoteli; ako vam Bosja Szlusba neg pol
vure terpi, vre vam je vu Czirkvi dug
chafz,

chasz, akoprem y onda vech shepchete, y szim tam sze zgledavate, neg Boga molite; pri szlusbi pak vrasji nemarate szedem, y ofzem vur potrossiti, y to vam je josche premalo.

Jugovich. Ja protefteram, na Baalu biti, ni vrasja szlusba, arsze tam vredna, y postena Gozpoda zhadyaju.

Mathias. To je iztina; ali ako vzememo odkud ta navada Baala dohagya, miszliti budemo morali, da na nyem nemora zevszema doztojno iti. Ar Baal je bil negda krivi Bog, kofsze je drugach zval Molock pri Amonitanczeh; ov bil je iz szamoga Brunca zlejan, z-telechum glavum, y tak velik, da vu nyegovom terbuhu mogelsze je veliki ogeny nalositi, y tulike posirake je imal, da chez nye detcza od pet, ali visse leth moglaszu prelezti; --- ovomu anda Bogu Ztareffi z-vezelyem alduvali jeszu vszako letto ztanoviti broj detcze szvoje, koju Aldovniki po redu chez lampe Bolvana metali jeszu, y dasze plach nyihov nebi chul, z-velikem krichom, Bubnyi, y Pischalmi okolu Bolvana jeszu pleszali, doklam sze y ogeny, y Bolvan je zashtil. ---

Jugovich. Pak, kajtze imamo z-toga vuchiti?

Ma-

Mathias. Ako ne zevszema jednaku, b̄ar̄em nekuliko prizpodobnu iztinu. --- Bolvan ov Baal, je mezto obchinzkoga veszelya; vu terbuhu nyegvom gori ogeny vszakojachkeh tela nazkladnoztih; vu ov ogeny pelyaju vnogi Ztareffi detczu szvoju, koju, akoprem ne hotomcze, vendar priliku dajuch, alduju ovomu Bolvanu, kojemu vnogi drugi jednakem nachinom aldove szvoje na pogibely postenya, szrameslivozti, y chiztoche, dragovolyno nosziju; ovem pako vszem, za nuternya zpoznanya chizto poduhstiti, jezsu na ztrati oni Aldovniki, koji z-szvojeimi zagluhsstivemi musikami natuliko vsze zkupa zagluhsstiju, da niti chuju, niti vidiju, kajsze dela.

Jugovich. Poleg vszega toga, mochisze je tam posteno zaderfavati.

Mathias. Nekojem, y jako zpam̄etnem, dopuztcham; ali profzim, kaj moremo od oneh szuditi, koje vidimo, dasze vu izteh Szveteh meztah nedoztojno zaderfavaju? jelisze oni vu ovakveh meztah doztojneste, y posteneste zaderfavati budu mogli?

Jugovich. Pak, gdozte vi, prez zamere, kojsze poduffate ovakva govoriti?

Mathias. Jaszem Diak, koj moje shkole zverstil jezsem: y po szvetu ischem mezta, kade-

kadefze med lyudi dobroga derfanya naztani
budem mogel.

Jugovich. O! bene, bene, ergo Domine
Studiofus.

Mathias. Ita profecto.

Jugovich. Prez dvojimbe primæ classis in
omnibus Scholis?

Mathias. Eminens.

Jugovich. A to je lepo; to je hvale vredno.
Ako morem vu chem pomochi, dragomi bude.
Jazem vu velikeh Hifah znan, akobi kam za
Klyuchara, ali Piszara, ako znate lepo pizati,
hoteli preporucheni biti, ja vafz szegurno
hochu preporuchiti.

Szmolko. Gozpone, najteszi glavu treti,
ov szam szebe vech, kak za Piszara preporuchiti
more, ar ga na czente ima ovdi, (*pokafe na chelo.*)

Jugovich. Nebi szudil.

Szmolko. To morete lahko zeznati, ar on
vam je takov chlovek, koj iz rachunov, y zvezd
viza presheztna, y buducha zeznati more.

Jugovich. To ni moguche. Arszem y ja
po Skolah hodil, pak toga neznam, ---
Medtemtoga Domine Studiose, kajbi od mene
znali povedati.

Mathias pogleda v-nebo y broji na perzte:

Malo dobra, nezamerite; vizte od plemeniteh, y premogucheh Ztareffeh; kakti Diak bilizte vszigdar v-tretjem redu; tuklifze, razbijali, y poleg vszega toga gizdavi bili. Gledech na Roditele vasse, puztchenizte po Skolah iti, ar je znano bilo Navuchitelom vasssem ono obchinzko premogucheh Ztareffeh govorenje: da Detcza nyihova, akoprem nikaj znala nebudu, vendar oztaneju Roda, y Plemena Poglavitoga; zato puztilifzu vafz ovak odrazti z-praznum glavum; arfze od ovakveh male, ali nikakve druge hafzne Domovina ima nadiati, kak da broja povekfajju oneh, koji nyoj na terh, y nikakvu Diku jefzu.

Szmolko. Gozpone, ov vam po vrasje zafzigava.

Jugovich. Zgadya nekaj, zgadya.

Mathias. Kadazte Skole zverffili, y pocheli Szablyu pafzati, onda nigdo oholneffi, nigdo obzohneffi od vafz nije bil. Oprave, Komodie, Baali, Pileari, vszifzu vafz puni bili, da vre Ztareffi vaffi nemoguchi zmagati, preztalifzu na vafz troffiti, odkuda pochelizte duge delati na buduचे vasse Otchinzstvo.

Jugovich. To drugach ni, ar bi Ztareffe moralo fzram biti, dabi Szin nyihov raztergan,

gan, y razdrapan hodil.

Szmolko Ne Gozpone, ne, negobi nye szram biti moralo, daszu ovakvu potiru Hife y Plemena szvojega odhranili, y odrastu puztchali, ter za mlada niszu zla nagne-nya vuzdali, y k-dobru privuchali.

Mathias. K-tomu od gizdozti hodite od jedne do druge Velikassev hife, pak, ako-sze szamo z-Hauszmajztrom kade zpominate, vre sze pred drugemi dichite, dazte pri jednom, ali drugom Velikassu vu oszebujnom poszlu bili. --- Zadnyich dobilizte volyu osenitizze, da ovak peneze, ne pak Senu dobite, y kajtizze nijedne vredne dobiti ne-uffate, arszu vre vizem vassu vetri, chalar-nozt, y praznozt glave znana, zato (*reche-mu vu vuh*) (radibi zaszlepiti Vukszana Ker-znara za nyegovu Kcher, ar je jedina, y Bogata) jeli nimam pravo.

Jugovich. Ono najzadnye tia tuliko, da moram szuditi, da neszamo presheztna, nego y buducha vam znana jezsu.

Mathias. Vsze pomalo, vsze pomalo.

Jugovich. Profzim vasz moj Priatel, potru-ditezze jedno malo k-meni, dasze nadalye od toga z-vami zpomenem. --- Nezamerite.

Z P E L A N Y E IV.

Sz molko.

Ovi dva moraju jako veliku zkrovnozt imati, da je on nyemu nekaj vu vuho prishepnul, ov pak onoga k-szebi odpelyal, dasze lese zkupa zpomeneju. Jedno malo bi se lel znati, ali naj bude, od mene, szudim, da nikaj ni, za drugoszi pak glavu treti bi bedazto bilo. Arszem y tak szrechen, da vszigde dobro nadojdem. Idem ja rajssi tomu Diaku obechaneh Skornih krojit, bude zpametneffe, kak 'fzi za malo dobra glavu treti.

Z P E L A N Y E V.

(Jugovicheva Hisa.)

Jugovich y Mathias.

Jugovich. Vizte mene tak zmalali malo predi, da bolye ni mogu che szamomu meni mene poznati; y zato se lelbi ja vasz vu tom poszlu na moju ruku imati, y dabi vi meni Vukszana za nyegvu Kcher nasznu bili, ar ako nyu nedobim, dasze z-dugov kuliko zkopam, budem zdvojiti moral.

Mathias. Ovo je tesek naruchek, ar Vukszan je chlovek tverd, zkup, szvojvolen,

y k-tomu jako vu szvoje Bogatztvo zalyublen.

Jugovich. Ali vi znate, y morete znajti nachina ovo nyemu dopovedati.

Mathias. Izkati nachina morem, ali znajti je szrecha; ar volyu chloveka, kam bi hotel, obernuti, niti znanye, niti jakozt imam. Medtemtoga za volyu vassu tental budem vsze nachine.

Jugovich. Akomi to opravite, vekovechni pri meni kruh, y opravu imali budete.

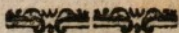
Mathias. Na jednom, y drugom hvala; ja nikaj za platchu, nego za volyu y hafzen chiniti navaden jezem.

Jugovich. O! dabi mi moguche bilo Missu biti, kada vi z-nyim od toga poszla govori-li budete, rajssi bi neg neznam kaj, arszem jako selyen szam chuti kaj da govoril bude.

Mathias. Vu tom bi vam predi pomochi mogel, kak obechati, da vam povolynoga kaj opravim.

Jugovich. O! dragi Priatel, proszim vasz dajtemi povechte; meni dozta bude szamo da szam chul budem kaj od mene miszli, y kak govori, dasze potlam ja po tom ravnati mogel budem; dajtemi povechte, ako kakov je nachin moguchi.

Math. Neznam --- menisze vidi (*ischuch*

okol šzebe travu, govori) da jošche imam jedno percze od one trave, koja chloveka nevidyenoga chini.

Jugovich. O! dragi lyubleni Priatel, dajtemi, ako imatè, ja vam na veke zahvalen budem, y vafz vech kak za Proroka derfat.

Mathias. Ovo je ravno jošche jedno percze; ovojze mora pod jezikom derfati onde, kade hoche gdo nevidyen biti, y na miru vu jednom meztu oztati, nitifze z-mezta gibati, ar drugach ne vafz, nego vafsu tenyu bi chlovek zpazil, y ovak vsza noria bifze pohabila.

Jugovich. Budite szegurni, da vam ja kakti czepez na meztu ztal budem.

Mathias. Anda dobro; ovo vam je, chuvajteju dobro, y kada Vukfzan szim dojde, friskoju pod Jezik poztavete, y vu jeden kut ztanite, verujte meni, da vafz videl nebude.

Jugovich. Gda pak on szim dojde.

Mathias. Ja vezda taki idem k-nyemu, y budemga profzil, da chez jednu vuru k-meni dojde, vi pako morate jedno malo pred nyim k-meni dojtì, y onda vamfze felya zpuni. (*Odide.*)

Jugovich. Ovo je jako lepi nachin chuti, kaj drugi govori, y videti kaj chini. Szrecha

cha da ovakva zkrovnozt ni vnogem znana, ar kuliko bi nekojem hafznela, tuliko, y zto puti viffe bi drugem skodila. Vezda idem po mojem pozslu, da y ovoga zverffim, y drugoga nezamudim.

Z P E L A N Y E VI.

(*Mathiassjeva Hifa.*)

Mathias, potlam Vukfszan.

Mathias. To je iztina, da je ovo jedna prazna glava, y jedna zmed oneh, kojiszu vnogo po Skolah troffili, y malu hafzen iznefzli. Y ovo je jeden zmed oneh, koj drugach nikaj neveruju, doklam po nyihovi volyi vsza ideju, ali kak berfesze vreme, y szrecha oberne, pripravni jeszu vu vszaku bedaztochu szebe napelyati dati, szamo da kakovu od onud hafzen chutiti mogu. Ov je tulikajffe takov, arsze chizto lahko vuputiti je dal, da more po jedni travi nevidyen poztati, kajtiga szila pritische, y vu tom polehchiczu najti uffasze. Ali zplatim ja nyega tak, da nigdar viffe takvem bedaztocham veruval nebude.

Vukfszan. No, jazsem ovde, Gozpon Diak.

Mathias. Naj prilichneje zte dosli moj Szufzed.

Vukšzan. To mi je jako drago, akošzem potreben, y morem szlufiti.

Mathias. Mala szlusba, ali velika noria.

Vukšzan. Chizto dobro, arszem ravno ve-
zda na norie jako prikladen, arszem sze v-
Kaptolomu takvoga dobroga ztaroga Vina
napil, dami vsze file igraju; szudim da ovo
mora josche od onoga Vina biti, kojegaszu
negda Krajnczi zvali Erdegata Bain.

Mathias. To mi je jos dragše, da zte
tak zvezeti na norie; hochemo y mi jednu
imati.

Vukšzan. Kakše zove? --- van z-nyum.

Mathias. Jugovich profzilme je dabi vasz
sznubil, dabimu vassu Kcher dali za Tho-
varussliczu.

Vukšzan. Nigdar bedazteffe ni mogel mi-
szliti.

Mathias. Kajtimi pak nikak mira ni dal,
moralšzem mu obechati, da vasz nato sznu-
biti hochu. --- K-tomu felyel je szam po-
szluhfati kaj vi vu tom poszlu govorili bu-
dete, y jazsemga v-putil da imam takvu tra-
vu, koju pod jezikom dersechi nevidyen
poztane. Ovu od mene je vzel; zato kada
on vu hisi bude, takše deršete, kak daga vi-
deli nebudete, y na vsze moje rechi tak od-
govarajte, dabu dozta shnoffati imal.

Vukš

Vukſzan. Nigdar lepſſe Komedie; verujte meni, da ga tak zplatim, kakſze zna, y valya. Gda pak bude ta Komedija.

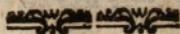
Mathias. Vi vezda mahom domom odidite, y chez pol vure nazadsze povernite, za toga on vre pri meni bude, y onda pochujemo naffu igru.

Vukſzan. Ako vezda nepokaſem kajſzem ja, tak nigdar drugda; --- idem berſe domom da zevſzeh mojeh Ladlnov zberem, kaj god je gde pameti, da ju ovde zkramariti mogel budem. Ha, ha, ha, nigdar lepſſe norie.

Z P E L A N Y E VII.

Mathias.

Ovu vuru jeſzem dobro navil, kadafze zpuzti, bu iſla, tukla, y bila, da bu dragota poſzluhſſati. Vezda nikaj nefali, kak onoga Gimplna k-rukam dobiti kaj berſe --- On nefali drugach, zvan ako je vre kade travu probuval, y zpazil da je vkanyen. --- zkoro daſzem bedazto vchinil, daſzem mu nyu predi vu ruke dal --- dobro je, ono ide ſzim; ovakve Veternyake chlovek more vu vſze vputiti.

Z P E L A N Y E VIII.

Mathias. y Jugovich.

Jugovich. Malo je falelo, da niszem zakesznil; y bil bi morebiti, daszemsze ni paschil pri Gozpodinu Szmukovichu nekaj zkrovnoga kaj berse pifzati.

Mathias. Ravno prav, y dobrozte dofsli, arfze nazkorom nadiam Vukszana k-meni.

Jugovich. O moj dragi Priately, jafze vre vezda vezzelim, kak ja v-kutu ztal budem, y on mene nebude videl.

Mathias. Ja tulikajffe komaj chakam, doklam jakozt moje trave vi chutiti, y ja videti mogli budemo.

Jugovich. Kulika budem ja mogel po jakozt i ove trave chuti, videti, y zeznati. O! ova meni josche takvu szrechu zrokuvala bude, da nyoj moji Pajdassi, y Pratelyi ne-navideti budu morali.

Mathias. Vsze pomalo, vsze pomalo; nikaj nagloga, nima koncza dobroga. (*Zpazi Vukszana y reche*) Ide, ide Vukszan, frisko travu pod Jezik (*Jugovich dene pod jezik travu, Mathiasfze pak vchini kak daga nebi videl, y reche:*) Gdezte? --- tam v-kut ztane, pakfze niti negenete, doklam on ne-odide.

ZPE-

ZPELANYE IX.

Vukšan, y prvi.

Vukšan. Dober dan Gozpon Diak.

Mathias. Dober dan dragi Szufzed. Dragomi je, daztesze k-meni potrudili, dasze med cheteremi ochmi zpomenemo, od jednoga dugovanya, koje vam, y drugem dvem veliku szrechu doprinezti more.

Vukšan. O! Gozpone, gde sze kakva szrecha vloviti more, ondeszem ja zevszemi chetiremi pripraven.

Mathias. Z-tem bolye; andasze uffati morem, da vu poszlu mojem napreduval budem.

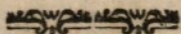
Vukšan. Szamo van z-nyim berse, arszem denesz na vsze pripraven.

Jugovich. (Dobro je uffanye, akomu ov z-noszom nezavine, nechemu drugi nigdo.)
(doklam ova Jugovich muchech, y kakti vu szebi govori, *Vukšan* na nyega plunc, nato reche y pak muchech)

Jugovich. (Alla praszecz nekakov, pak je ravno na me moral plunuti.)

Mathias. Anda dobro. Gozpona Jugovicha nedvojim da dobro poznate.

Vukšan. Ako ga vszaki Kuchis pozna, pak ga ja nebi poznal. *Ma-*

Mathias. Ov drugach od poglaviteh Roditelov, vezda, kakti na szvu ruku sivuchi, nakanil je szreche szvoje ztaliffa pobolffati.

Vukfzan. Y vreme bi mu bilo jeden put; ali bi zkupa pamet, y derfanye moral pobolffati, ar zaizto vefz, kulik je, ni shnoff dubana vreden.

Mathias. A, toga negovorite, on je vendar plemenitoga Roda.

Vukfzan. Kaj hafzni Plemenschina, ako niti Bog, niti Kraly, niti Domovina iz nyega hafzen kakvu imati nemore; --- Plemenschina je prazno Ime szamo, koje niti hrani, niti opravlya chloveka; --- Szerdcze plemenito; derfanye drechno; Navuk potreben; Prikladnozt k-szlusbam Domovine, y marlivozt, ovafzu, koja iztu Plemenschinu, plemenitu chiniju.

Mathias. Alifze on vendar chini prikladnoga, ar z-vremenom bude jofche dober Prokurator.

Vukfzan. No, toga nam je potrebno jofche, y tak je teh Prifzesnikov, Pifzarov, y Pravdoznanczev tulika izila, da nimamo zkoro mezta, kambi plunuli. --- Pak, kajbi on za jeden Prokurator bil, koj jofche Porkus Jurufs niti za rep ni prav prijel, ni

ti morebiti zna dobro scribo cum calamo.

Mathias. Kakje goder. On je vendar se-lyu, y volyu dobil ofenitizze, y ovak szvoj ztalifs pobolstati.

Vukšan. To jezt iz szlame lechi v-kopri- vje. Proszim ja vasz, kojabi nyega vzela drugach, zvan akobi miszlila, dasze od nye- ga poleg vezdastnye navade, kojajsze jako chez perzte gledi, kadaisze videlo bude, szvoivolyno razpitati mogla bude. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Ja vendar szudim, dabi vnoga plemenita Divojka k-nyemu privolila; ar je lepoga tela; poglavitoga Roda; y bogateh Ztareseh.

Vukšan. To je vsze prav. Lepo je telo, ali je na nyem gingava, y prazna Glava. --- Poglavitoga je Roda, ali ovoga z-szvojem der- fanyem tak je vre zaherdyavel, damuje ko- maj Pridovka poznati; Bogateh je Ztareseh, ali je vre jednu poloviczu duga vu budu- che Otchinztvo napravil; drugu poloviczu lahko raztepe vetre delajuch; Kopove y Ja- gare zderfavajuch; Jahache hranech, y tak dalye. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Ali ako Divojku dobi, koja pre- mogucha bude; lahko vsze duge zplati, y doztojno siveti mogel bude.

Vuk-

Vukſzan. Koja je pak ona, koja, ako je premogucha, nebu tulikajſſe potrebuvala, takvoga, kojemu, kaj vu moſſnyi falelo bude, v-glavi barem nezfali. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Poztavemo, dabimusze vaſſa Kchi dopala, vizte bogati, ona jedina, bi mogli ſzebe, y nyu ſzrechnu v-chiniti. ---

Vukſzan. Gozpone, kajzte obnoreli, ali z-mene Norcza imati hochete?

Mathias. Niti jedno, niti drugo. Nego to je prava iztina, daſze nyemu vaſſa Kchi natuliko dopada, da je dokonchal Nyu od vaſz po meni proſziti dati.

Vukſzan. Dabiſze ja komu vu to vputiti dati hotel, bi vekſſi norcz moral biti, neg je on ſzam. (*plune na Jugovicha.*) Ar, kaj ſtimate, da on moju Kcher, ne pako moju Moſſnyu ſznubi? O znam ja dobro takveh Habikruhov nakanenya; komaj iz Skol izideju, komaj jedno malo pochneju Scribo cum Calamo, vre miſzliju dabi koju Divojku kade zaſzlepili, terſze z-nyenyem Blagom oſenili, dabi ovak na Baale, Pileare, Holber czvelſe, allamude Oprave viſſe troſfiti imali; y zato ako nikaj viſſe nimaju kak one duge hlache, koje ober pupka veſeju, vre ſze zgliedavaju dabi kakvu Bogatu dobili.

bili. Ali za dobro, tihi, Gazdariczu ako y pri malom Imetku, redki pitaju. Gdebi-sze pak tulike Bogate zmagale, akobi vszakomu na del jedna dojtí morala? --- Ovakvi Zalofaji jeszu redki, pak szu y za one, koji v-glavi, y v-mosnyí szoli imaju. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Ja neszudim, dabisze vi uffali vassu Kcher komu vekssemu, y prestimanessemu vdati, pokehdob je purgarzkoga Roda, y priprozto zvuchena.

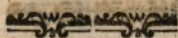
Vukszan. Kaj? priprozto zvuchena? proszim za oproztochenye. Hodila je ona tri letta nad kamenita Vrata; navchilasze je tam sfrikati, jedno malo shivati, z-vszakojachkum szvilum szerdcza nassvavati, tak daszu v-jednom tri; Katekismussa zna tia do glavneh Grehov; Piszati zna chizo dobro, szamo daszi pritesko chteje; Vszega zna dozta dobro, szamo prezti malo. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Toje dozta za purgarzke Kchere.

Vukszan. Pak, kaj sfimate, dabi taki Jugovicha vzela, da bi szrechna bila?

Mathias. Y kruto; bi poztala Plemenita; bisze z-vekssemi pajdassila; navchilabisze v-ludnessi nachin sivlenya.

Vukszan. Najte, najte proszim vasz te szrechne

che brojiti, imamo five pelde takveh, koje
 fze iz Purgarzkoga ztaliffa med Plemenite
 zakerpale jezju, kak fiveju, kakfze nofziju,
 kakfze prenavlaju, kak dabi z-porczolana bi-
 le; --- Od gizdozti raztefufze jeden klafter
 dalye, kakfze z-poplunom odefi mogu; ---
 Od chalarnozti napuhavajufze bolye, kak
 velike Gozpe; -- kojem predi jedna parka-
 nazta Kiklicza za veliki kinch je bila, vezda
 nemoguim Thovaruffi zadozta zmagati pe-
 nez na vfzake nove mode, koje one ali z-
 oka, ali z-boka mořaju imati; na tuliko, da
 od fzame oholnozti nevidiju, da im chez
 razderte krove godina kaple na nyihove
 fzvilne oprave. Pak je to fzrecha?

Mathias. Tomufzu zrok Thovaruffi, koji
 ova prepuztchaju na hife, y lmetka poruf-
 fenye delati.

Vukfzan. Imamo vfzakojachke pelde ova-
 koveh zakonzkeh Lyudih, pak kakov im je
 glafz?

Mathias. Szudim da dober.

Vukfzan. Nich prevech; profzim vafz jeli
 more onde dober glafz biti, kade jeden Ple-
 meniti, koj nikaj ni probuval, nikakvu
 fzlusbu Domovini vchinil, od gizdozti, da
 je Plemenit, neche drugach Domovini fzlu-
 fiti, zvan ako taki veliku Chazt nedobi,
 ali

ali vszako letto dve stenge visse nekorachi; zato oztavi malu szlusbu, kajti nima tuliko na letto platche, kuliko je on kader potrositi, odide na szvoje Imanye, onde szim tam lomache, konye zjativa, Kmete guli, Gozti zvadya, zadnyich iz szame naglozti ofenisze; y drugo nikaj od szvoje szreche pokazati nima, kak jeden Minus detcze, koja denesz zutra zbog pomenkanya dobroga odhranjenja jednaki Divjaki budu, k k je y Otecz. Jeli ovo dober glasz? (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Iztina je, to ni dober glasz, ali malo je takveh razszipnikov.

Vukszan. Malo ih je; ali y oniszu Domovini prevech. Dapache ovakviszu zrok, da Domovina nassa vu veri; dobrom dersanyu; y negdassni Diki vsze po malo prepada. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. (Ov chlovek nemora szlamu vu glavi imati, moram ga jedno malo razdrasiti, dasze chizto zgovori) --- To nemo-re biti.

Vukszan. Moj Gozpone, jasze chudim, da vi drugach zpametni, ovo ali nevidite, ali videti nechete. --- Neli iztina, da nassi premoguchi Domorodczi Detczu szvoju vu ztranzke Orszage yu navuke possilyaju? ---

Neli iztina, da ova tam szlobodnessa jefzu, ar nifzu na ocheh Ztareffeh, Rodbine, y Priatelov, koji vekffu zkerb na ovakve za nikaj imaju, kak ztranzki Navuchiteli, y Paziteli, za neznam kakvu platchu? --- Neli iztina, da ovakvi dechaki jofs szami szeb ravnati neznajuchi, lehkosze od hman pajdassev vu vsze ono vputiti puztiju, kam je volya, y selya pelya; andafze y predi vszakoga zla, kak dobra navchiju; ovak puni ztranzkeh falling, y duha praznozti dojdeju vu Domovinu szvoju, ter kafeju doma zchini, kuliku szilu novacz ztrossiti morali jefzu Roditeli, dabi Szini nyihovi onu ztarinzku Domovine szvoje, y dobroga derfanya szvitu szlechi, ter novu poleg mode iz neizbrojeneh kerpicz vszakojachkeh falling zpletenu kakti Harlakini oblechi, y domom donezti mogli. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. To josche ni zadovoljen zrok zrusfenya Domovine.

Vukfzan. To je szamo pochetek; ar kak berfesze vu Orszagu pochne premenyati ztarinzka naroda nosfna, vresze pomalo kafe, kakov Duh neztafnozti je vleznul vu Domorodcze, po kojem na dalye pochneju premenyati ztarinzku navadu dobroga derfanya, Zakona, y Lyubavi blisnyega; y zadnyich.

nyich naztanizze med nye ona neszrečna
felya vlaztitoga dobra, kadafze vszaki za
szvoje, nigdo pak za obchinzko dobro zker-
bi. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Niti ovo ni josche pravi zrok.

Vukšan. Poglejmo Tyrolcze; oni ozta-
neju vszigdar pri szvoji ztarinzki navadi
nosne, y deršanya, y po tom kafeju vu
vszaki priliki, daszu ztalni vu veri proti
Bogu; vernozi proti Czeszaru; y lyubavi
proti Domovini.

Mathias. Dasze pri nyih ova nahadya-
ju, nemoramofze tomu chuditi, ar on Na-
rod kešno vu pameti dozori, niti je tak vu-
chen, y razszvetchen.

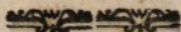
Vukšan. Anda mora jeden Narod vuchen,
y razszetchen biti za prepazti vu vsze mo-
guche fallinge? --- Ja pak szuprotivno na-
hadyam; Ar kojšzu Domovini pogibelnes-
si? jeli vucheni? ali szamo razszvetcheni?
ali chižto nevucheni? --- meniſze vidi, da
oni, kojšzu dobro vucheni, jezsu kakti
trezni, koji znadu, kaj chiniti moraju, y
onak chiniju. --- Kojšzu razszvetcheni, je-
szu kakti napol pijani, koji pred meglum
szlapov gizdozti, y szlaboche pameti, niti
dobro, niti zlo prav vidiju, y zato szim tam
lomachu, ter kaj goder vchiniju, szudiju, da

je zpametno, kajti nemogu prerazmeti. ---
 koj chizto nifzu vucheni, jezsu kakti zevsze-
 ma piani, y ovi ali vu fzvojem miru, y na-
 vadi dremleju, ali ako kaj vchiniju, nemo-
 reimsze tak zameriti, ar nimaju pameti vu
 rukah fzvojeh. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Ova prizpodoba je zaizto pri-
 kladna; y razumna.

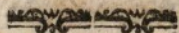
Vukſzan. Nemifzlite, dabi mi ztarinzki
 Purgari neznalifze tulikajſſe razumno, y ra-
 zloſno zpominati. Ar mi znafſli jezſmo, da
 ovakvi Szupiani, y razſzvetcheni Szvojevoly-
 czi, jezſu z-vekſſinum nikakve vere; od Du-
 hovneh nikaj nederſiju; iz zapovedih tak
 Boſjeh, kak Czirkveneh norcza delaju; Pozta
 nimaju kakti pſzi; poſtene rechi nezrecheju,
 kakti Hajofſi; z-rechjum, vſze kaj trezni ob-
 derſavaju, y chiniju, oni obchinyaju, y ze-
 ſpotavaju. Gde anda Zakona ni; gde ſzra-
 ma ni; gde ovakvem omamlenem. Spotliv-
 czem vuzde, y ztraha ni; kajſze dobra
 Kraly, y Domovina nadiati more? --- O da-
 bi ono vezda pri naſz bilo, kak je meni moj
 Vujecz Plebanus povedal, kaj je bilo negda
 pri Rimlaneh, daſzu najmre imali oſtre Lyu-
 di, kojſzu Cenfore zvali, kojſzu pazku i-
 mali na dobro derſanye Lyudih, y zkupa
 vſzu oblazt malovredne zpachitele kaſtigati.

O da je to med nami, kakbisze vezda vnogi prez razloga Chazti, Ztaliffa, ali Roda, iz orszachkeh Hiis, ali iz Turna na Zverczeh zgedavali. (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Ovakve Censore nepotrebujemo mi, arsze ovakvi jachiju vu obchinzki szegurnozti, y szloboschini szvoje Plemenschine, ali ztaliffa.

Vukszan. Dozta zlo da tak miszliti moreju. Proszim vafz, ako vam jeden perzt na ruki gnije, y vi nyega nikak zvrachiti nemorete, jeli nyega rajssi neodrefete, kak dabi puztili onu gnilochu vu druge perzte, y czelu ruku dojtí? ovakvi szvojvolyni, y zlocheztoza derfanya lyudi, jefzu kakti gnili kotrig obchine, koji zkem dufe vu obchini zaderfavatifze moreju, ztem vekffu pogibel doprinaffaju z-zlocheztem, y zpachlivem derfanyem szvojem drugem kotrigom obchine, ove anda z-szuprotivnemi, y nepovolynemi protimbami vrachiti je potrebno, da zlo ono malovredne gniloche, dalye nejde na druge kotrige, y ako protimbe nehafzneju, szudim, da zpametneje je czeloga takvoga kotriga odszechi, y chizto od obchine razluchiti, kak prepuztiti, da z-hman peldami szvojemi, kakti z-jednum kugum druge kotrige zatepe, y czelu obchinu pokvari. (*plune*

ne na Jugovicha.)

Mathias. Ovakviſze jachiju z-onem Decretumom Tolerantie, koj je od Dvora Kraljevzkoga ziſſel.

Vukſzan. Kajzte ro rekli, kaj? kaj je to za jeden Deketrum.

Mathias. To je Kraljevzka naredba, daſze med ſzobum razlucheneh zakonov lyudiſt preganyati neſzmeju, nego, da je ſzlobodno vſzakomu ſiveti poleg zakona ſzvojega.

Vukſzan. To je ſzveta, y zpametna naredba; ali ja miſzlim, da on Deketrum nima toga, dabi vſzaki ſzlobodno iz ſzvojega zakona norcza delal, ter vendar niti ſzvojega, niti drugoga obderſaval. Ar takvo oſzme havanye, y za nikaj derſanye Zakona ſzvojega, pri nikom nevidimo, kak pri jedinom Katholiku; y takveh ſzvojvolyneh Nevernikov vezdaſſnye vreme veliku ſzilu imamo. (plune na Jugovicha.)

Mathias. Ali vendar y ova ſzila ni mogla joſt opraviti, dabi Domovina na nikaj doſla.

Vukſzan. Vi bi morali, Gozpone, jeden put z-enum k-Hemetſhnajdaru v-kerchmu iti, onde bi vi chuli, kakſze od toga naſſi ztari Purgari divane. --- Nili iztina, da Detcza naſſa, doklam joſche za navuk ka-

kakov prikladna nizu, vu rukah, y na zkerbi Ztarefseh jezsu, od kojehsze vu mladeh nogah vu ztrahu Bosjem, y dobrom derfanyu odhraniti moraju, ako hochemo iz nyih hafznovite Purgare y Domorodcze imati? --- Nili iztina, da detcza jezsu kakti opicze, koja kaj chuju od Ztarefseh ono govoriyu, kaj vidiju, onak chiniju? --- Nili iztina, da, kaksze mlada shiba gerbavo, ali jednako razti puztcha, onak odrazte? -- ovak y detcza, kaksze vu mladozti fiveti, govori, y chiniti navchiju, onofze vu nyih tak zakoreni, da vsze ono y vu ztarozti zaderfiju, y vu drugu kakti naravu nyim prejde? (*plune na Jugovicha, y dalye govori:*) Ova anda detcza dozpeju vu ruke onakveh Ztarefseh, koji szami nigdar Boga nemoliju; iz Vere, y nyenyeh kotrigov szi norcza delaju; nedoztojno od Boga, y Szvetczev govoriyu; nefzramne, y zpachlive zpomenke zvekflinum pred detczum imaju; pozte neobderfavaju; duhovna gde, y kak moreju opszuju; Otczi na jednu, Matere na drugu ztran na ocheh detcze prekoredno sivuch, hman pelde nyim davaju. --- Kade ovakve navuke; ovakve pelde vu mladozti detcza zadobivaju; nebili nyim bolye bilo, dabiim Ztarefli oftre nose vu ruke za zkon-

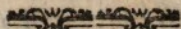
chati telo, kak malovredne pelde za duhssu, postenye, y dober glasz na veke pogubiti, bili predali; pokedob ovakvoga malovrednoga sivlenya navada, na tulikofze zakoreni vu nyihovom szerdczu, y vu naturu prejde, da ni vech moguche vszem Navuchitelom ono popraviti, kaj ovakvi malovredni Ztareffi nemarlivo, y zevszema pokvarili jeszu. --- Jelifze anda nemoramo bojati, y nadiati, da ovakvu razpuztchenu sivlenya navadu ova izta detcza, detczy negda szvoji, y ova nadalye odvetkom szvojem nemiloztivno napajala nebudu; ar ni moguche, dabifze Janczi od Vukov lechi mogli. --- Jeli nezreli ovak Domovina k-zruffenyu szvojemu? (*plune na Jugovicha.*)

Mathias. Pomozimi szveti Mathias, vi morate vech kak Vukszan Kerznar biti, da tak mudro govorite.

Vukszan. Nikaj vech, kak Vukszan, koma, Kerznar. punktum,

Mathias. Miszmo chizto vu drugi zpome nek zafli; dajteda vi meni povechte, kakfemo dalko mi vu nassem poszlu za Gozpona Jugovicha dosli?

Vukszan. Ako niszmo kuliko nazad, napervo chizto nikaj; y zato povechte vi pyemu, dabi on moral josche jeden put tuli-

tuliko leth vu Skolah razdreti, kuliko je vre potrossil, doklambi k-takvi pameti doffel, dabi szebe ravnati znal; ar za takve, koji szami szebe ravnati neznaju, ni Sena, kajti niti nyu, niti detczu bi ravnati znali; ovo-je pako za szrechu, y hafzen zakonzkoga ztaliffa najpotřebnessa, y najperveffe. Tak mu povechte. Vi pak Gozpone nepuztchajtesze drugi put vu takve norzke poste, da nebi y vi kaj pod nosz dobili; Ar ztanovito za ovakvu miszel obodva drugoga odgovora nizte vredni, kak dasze chlovek ostro szrakne, pak vam y nyemu v-zube plune (*plune na Jugovicha, y reche:*) Z-Bogom. (*y odide.*)

Mathias. Alla Grobian nekakov.

Z P E L A N Y E X.

Mathias, y Jugovich.

Jugovich. (*plune van travu y reche:*) Pfi, teremtete, prokleti Shintar.

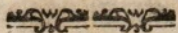
Mathias. Kaj vam je?

Jugovich. Je, kaj mi je; poglejte szamo, kakvoga je praszca z-mene napravil.

Mathias. Gdo?

Jugovich. Ov oszel ztari; nut, kakme je vszega od pet do glave popluval.

Ma-

Mathias. Ha, ha, ha, toje za vczerknuti od szmeha; pak, kaksze je to pripetilo?

Jugovich. Ah, kajme pitate; jazzem ovde v-kutu ztal, on pak, kadamu je na pamet dofslo, plunul je na me, y vszega me je poplupal; ochi, zubi, vuha, oprava, vsze je jeden hrachek; y jeliga neszrecha noszila ravno vu on kut pluvat; nimi tuliko za drugo, kulikomi je za opravu.

Mathias. Zakajszi nizte dole pochenuli.

Jugovich. Y toszem vchinil, alimi je ravno onda prav v-zube plunul; y kakvu-fzem goder figuru napravil, ravno dabime videl, vszigdarme je zgodil

Vukszan. Ha, ha, ha.

Jugovich. Ah vragalisze szmejete.

Mathias. Ha, ha, ha, toje lepa Komedia.

Jugovich. Nigdar visse nebudem tu prokletu travu pod jezik metal; ova ali nemora tu jakozt imati, ali mora vszakoga k-szebi vlechi. --- Oh, dabisze szamo zbog mojeh Hrachkov nad tem Grobianom z-fantiti mogel, rajssi bi neg neznam kaj.

Mathias. Puztete to za vezda, ja vam szam najdem priliku k-tomu, dasze poleg vasse volye z-fantite, ar je y mene grobianzki zbantuval.

Jugovich. Oh, szamomi ovde pomozite,
onda

onda vech nigdar vam neprilichen nebudem.

Mathias. Dobro'; ja vam nazkorom najdem priliku, y povem nachina, szamo imajte poterplenye, ar vezda imam drugoga ofzebujnoga poszla. (*odide.*)

Jugovich. Jaszi pak idem oprave sznasit, y licza prat.

D O G O D III.

ZPELANYE I.

Veszelkovich, Piszarovich, Jugovich, y Koprinovich.

Predi negsze Theater odpre chujesze popevanye od oveh. Zatem odpresze drugi Predztor, y ovi chetiri szediju pri ztolu y popevaju.

Piszarovich,

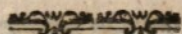
Kadszmo sze tu zisli,

Budmo jedne miszli,

Hej! Druze pimoga,

Chak do rana beloga.

Vszi zkupa rep. Hej! &c.

Veszelkovich.

Veszelomu szerdcze,
Koj pije Vincze,
V-tugi je batrivozt,
Vu nezrechi zablivozt.

Vszi z kup rep. Hej, &c.

Koprinovich.

Doklam budem zeval,
Budem vu me vleval,
Naj budu vsza nakraj,
Vino je zemelzki Raj.

Vszi z kup rep. Hej, &c.

Jugovich.

Vino budem vsival,
Y drugem napijal;
Bog sivi naz, y vasz,
Kizte dosli gledet naz.

Vszi z kup rep. Bog sivi, &c.

Jugovich. Dajte Bratja, hochemoszi vsiti o-
ve dneve.

Piszarovich. Y to dobro; ar ih pak do k-
Lettu nebude.

Koprinovich. Kajszi za k-Lettu glavu tere-
mo; razti k-Lettu trava, ali ne, szamo da je
lettosz dobro.

Veszelkovich. Prav imas, to je y moja Regulicza; denesz vsijem kaj imam, zutra kaj budem imal; ako nikaj, budem pozutra ztradal.

Jugovich. Chuj, chuj, nekaj zvoni.

Koprinovich. To vu Farni Czirkvi k-Blagoszlovu zvoni.

Jugovich. Pravse je zmislil, vezda, kadaszu veszeli, y norzki dnevi, Blagoszlove derfati.

Piszarovich. Najsi derse, y tak drugi tam nedojdeju, kak ztare Babe, Bogczi, y oni, koje je vre szvet oztavil.

Veszelkovich. Pravoli; ar ovi, kadaszu chizto vino mladozti szvoje szvetu alduvali, vezda ztare drosgye Bogu ponudyaju, ter za ztare grehe pokoru delaju.

Koprinovich. Kajchete; chlovek mora vu vszaki dobi, kakvu takvu zabavu imati.

Z P E L A N Y E II.

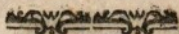
Mathias preopravljen kakti Tergovecz. Pervi, y Hanzl.

Mathias. Dober vecher moja Gospoda.

Veszelkovich. Bog daj; odkuda?

Mathias. (Y pak je ovde Jugovich, ovo tepche mora vszigde biti; pak ga zplatom.)

Ko-

Koprinov. No, kaj neznate odkudzite?

Mathias. Znam dobro, negszem ravno miszlil jeszemli kuliko penez z-menun vzeli.

Piszarov. Ako szamo dozta imate, ar ovde na nasseh Ostariah mora chlovek y ono, kaj ni pojel, y kajbi zutra moral jezti, napervo platiti, y to dupplit.

Koprinov. Proszim, proszim; pervich odkuda? da znamo, z-kemsze zeztati szrechu imamo.

Mathias. Jaszem iz Banata Tergovecz, vezdasze vracham iz Terzta, kade Vole moje prodal jeszem.

Piszarovich (k-Veszekovichu.) (Aha, ovoti je tuzta pechenka, hochemo gledati, da ga kuliko ozkubemo) szedite Priatel k-nam, hochemoszi ovoga dneva vezelo vsiti, y tak je Fassenek vezda.

Mathias. Toje najbolye, da je chlovek vszigdar mertuchlivo vezel, ar to vnogo chini k-zdravju, y dugomu sivlenyu Chloveka. ---

Koprinovich. Kulikozte parov Volov prodali?

Mathias. Zto, y deszet.

Piszarovich (k-Koprinov.) (Chujesz, ov ti ima penez.)

Veszekov. Dobru czenu nedvojim.

Ma-

Mathias. Ni vnogo dobichka, neg vendar dozta.

Pifzarov. Kakszu vezda dragi Voli, szudim, da je par z-parom lahko preffel po 200. fl.

Mathias. Tak nekaj.

Jugovich. (k-Pifzarov. y Kopriv.) (Bratja, ovoga bi dobro bilo pri mofnai nacheti.)

Pifzarov. (Dabifze szamo hotel z-nami igrati, bi mu hoteli jedno malo z-moffnum zavinuti.)

Vefzelkov. Bratja, ja znam kaj; navecheralizmosze dozta; denesz Baala ni; andafze hochemo jedno malo za krajffi chasz prekartati.

Pifzarov. To je szveta mifzel. Hanzl, Kelner!

Hanzl. Kaj za shaffaju.

Pifzarov. Zneszi vsze z-ztola, szamo Flaffe oztavi, pak nove karte doneszi.

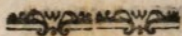
Hanzl (pozpravla) Precze, precze, bom vsze perneszou.

Kopriv. Ja szudim, dasze y vi' Priatel z-nami za krajffi chasz igrali budete.

Mathias. Kuliko je prilichno za chafza prikratiti, nemaram. Kakvu Igru?

Pifzarov. Holber czvelse.

Mathias. Gozpone, toje prepovedana igra,

ar je na tuliko prevzetna, y porufsliva, da chloveka na Bogecku paliczu zpraviti, ali mu veliku ztran imetka odnezi more.

Veszelko. O! togafze pri nash ni bojati, ar niti imamo vnogo, niti zgubiti moremo.

Mathias. Ali y ono malo, kaj chlovek ima, poztavi na pogibel.

Koprinov. Vu pogibeli je vszigdar, alifze zato ravnati, y zderlavati mora.

Mathias. Moralbi; ali Koj je, kojfze ne vufge, kada vnogo zgubi, y da ono nazad dobi, vnogo, y zveksinum vsze na igru poztavi, y zgubi.

Jugovich, To je nefzrecha. Ako je pak denesz nefzrechen, more zutra fzrechen biti.

Mathias. Kada vech nikaj nima. --- Pokafetemi jednoga iz Igre fzrechnoga y bogatoga.

Jugovich. To nemorem; ali malifzu tulikajffe chizto nefzrechni.

Mathias. Medtemtoga vendar vnogi, koji denesz vsze zaigraju, y nimaju zutra zchem obeda jednoga platiti.

Jugovich. (Tofze je meni tuliko puti pripetilo, da nizem po tri dni krajczara v-fepu imal.) (*Hanzl poztavi karte na ztol, odide.*)

Koprinov. Doneszel je karte, szedemoszi.

Pifzarovich (*karte messa*) Gdo bude Bank dayal? (*y deli.*)

Ve-

Veszelkov. Koj pervoga Kralya imal bude.

Pifzarov. Gozpone, vi imate prvi Kralya.

Mathias. Dobro, kulikosze poztavla vu Bank.

Jugovich. Petnajzt forinti.

Mathias. Petnajzt? --- Gozpone, nasse igre czil je szamo za vreme prikratiti; szudim, da nijeden zmed nasz neigra, dabi hotel vnogo zgubiti, ali vnogo od Pajdassa dobiti, arbi ovo jedna nevredna postenoga Pajdastva selya bila; --- y zato ja, kajti nigdar drugach neigram, kak za krajssi chasz onda, kada chizto nikakvoga drugoga poszla nimam, nigdar visse od dveh, najvech treh forintov vu Bank; pet ali shezt grossev na figuru; grossa pako na ordinar kartu nepoztavlam; y to tak szveto dersim, da za nikchiju volyu drugach vchinil nebi.

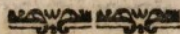
Jugovich. A, toje chizto malo.

Mathias. Gozpone, koj nezna, z-kakvemi trudi zpravljajsz novczi, on nit czenu njihovu nezna.

Veszelkovich. Kajsze budemo pravdali, najpoztavi vu Bank, y na kartu kuliko hoche, mi poztavimo kulikosze nam videlo bude.

Pifzarovich. Najbu y tak.

Mathias. Kulikosze puti karte razdeliti moraju?

Jugovich. Vszaki mora dva puta razdeliti ; potlam , more preztati , kada bude hotel.

Mathias. Ovo nitje pravichno , niti posteno , ar vszaki kada na dobichku , y vu szrechi bude , igral bude doklam Kaszu napuni , onda preztane , y toje krivo ; nego vszaki naj tri puta razdeli , y cheterti^r put vszem figure da , onda naj szrecha dokan-cha. Ja drugach neigram.

Vszki zkup : Naj bude.

(*Mathias* poztavi vu Bank novcze , deli karte , y ovifze muchech igraju , y po redu penze na Bank mecheju , y jemleju , kak koj zgubi ali dobi.)

Z P E L A N Y E III.

Dva Musi , y prvi.

(*Dva Musi* dojdeju vu hisu , zgliedavajufze , y priztupiju odzad k-ovem Igrasssem , kojifze na miru igraju , y *Mathias* dobiiva ; medtemto-gasze musi chudiju , y vu persza tucheju.)

Veszekovich. (poztavi na figuru , y krikne)
Pet forinti.

Piszarovich. (poztavi na figuru , y krikne)
Deszet forinti. (*Mathias* jedno , y drugo dobi.

I. Mus. (vudrifze v persza , y muchech k-
drugo-

drugomu reche.) (Glej, glej Kume kakveti lepe novcze ovi norczi zgubivaju.) (*Medzemtoga donesze Hanzl holbu vina, y poztavi Musem na drugi ztol.)*

II. Mus. (Neztoijuje drago; niszu hodili za nye na Podspan.)

I. Mus. Hodi Kume, szedemoszi pit. (*szedejuszi k-ztolu.)*

II. Mus. Jeszili videl, kaksze igraju?

I. Mus. Jaszem stimal, da je to Bog zna kak zpametna igra, ar sze je jako Gozpoda igraju, pak vidim, dabisze toga nashi Paztiri igrati szramovali, ar chizto nikaj pameti k-tomu ni potrebno.

II. Mus. To ni velika fura. Menisze vidi da ova igra je szamo zato zmisljena, da jeden, koj je szrechen, more drugoga chizto opleniti.

Jugovich. Deszet forinti na ovu figuru.

I. Mus. (*vudrisze v-persza y reche*) Jej, jej meni, deszet Rajniski na ori falatchecz pamera.

Mathias. Gozpone ja imam poldvanajzt, kuliko vi?

Jugovich. Poldeszet.

Mathias. Anda dvadeszet forinti szim.

II. Mus. Vidifs, vidifs Kume, deszet je poztavil, pak je dvajszet zgubil; pak szi jofs

z-toga nikaj nedela.

I. Mus. Najbi ti pak vezda Podspotia zplatchati moral, bisze z-sziromakom mussem za jeden krajczar tergal.

Pifzarovich. Petnajzt forinti na ovu figuru.

II. Mus. Vidifs, vidifs, y ven tam je petnajzt Rajniski poztavil.

I. Mus. Muchi, muchi, jeli je dobi.

Mathias. Poldvanajzt.

Pifzarovich. Jedenajzt.

Mathias. Trideszet forinti szim.

II. Mus. Dobroje vchinya; y ov je trideszet Raniski zgubil.

I. Mus. Prav mu je; jazsem mu pred tremi dnevi moral dva dukata dati predi, kakmi je na moju Stancziu jeden Dreketum napiszal, y toti nebilo chernoga, kak za chetiri perzte vu shirinu. Kak pravo, tak zdravo.

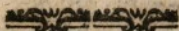
II. Mus. Jaj, jaj Kume, dabisze mi Musi ovakve igre igrali, bi nasz pune Orszachke hife bile.

I. Mus. Znasli Kume, datisze muhe lahko v-pavuchinu vloviju, ali pak sferffeni ti pavuchinu predereju.

II. Mus. Bogme ti je to iztina; sziromak Mus mora na vszakom prelazu veznuti.

Mathias. (ztanefze gore, zdigne kaszu, y reche k-Jugovichu:.) Gozpone! vizte 50. forinti

řinti poztavili, y zgubili; kibifzi razloga
 elal, pak za vreme prikratiti po malo, ne
 pako za vnogo dobiti, vnogo poztavlal,
 bi zpametneje bilo. Vizte od vafſeh Rodi-
 telov na velike molbe Priatelov vafſeh
 vchera komaj 200. fl. dobili, ovezte ovdi
 tak zaigrali, da nebudete imali Krajczara,
 z-kojem biſze odkupili, da vaſz nebi peſz
 zazczal; nili to faloztno? --- Moja Gozpoda,
 jaſzem poſteno z-vami igral, y pravichno
 dobil, kak ſzami vidite okol 550. fl. znam
 dobro, da vſzaki zmed vaſz najzadnyi kraj-
 czar je ovdi oztavil. --- Ja, hvala Bogu pri
 takvom Imetku jeſzem, da lyudzckoga nov-
 cza, najmre po ovakvi prevzetnozti, y beda-
 ztochi zgublenoga, nepotrebujem; vizte
 z-penezi hitali, kak dabi jezera dohodka i-
 mali, y zato nizte vredni pomiluvanya, ne-
 go oni tam ſziromaki Muſi, kojiſze czelo
 Letto muchiti moraju, da komaj tuliko za-
 ſzlufiju, kaj ſzamo jeden zmed vaſz denes-
 vu jedni vuri je zgubil; zato vam ſziro-
 mahſki Kumeki iz dobichka mojega vu po-
 moch ſivlenya vſzakomu fl. Zto prikafu-
 jem, morebiti vi nye bolye preczenyati
 znali budete, kak ova Gozpoda. *(preda per-
 vomu řto ſorinti, kojiſze zahvali: Ponizno hva-
 lim. Preda drugomu řto ſorinti, y drugi. re-
 che:*

che: Bog im plati. *Obadva mu ruku kuffneju, y povernusze k-szvojemu ztolu.*)

Mathias. (*nadalye govori.*) Ove druge 350. fl. predam vu Spital, na pomoch oneh Sziromakov, koji pogibleju od Nevolye prez pomiluvanya oneh, koji nochi prechuju, zdravju skodiju, y krivichno morebiti novcze zpravljaju, da je na ovakov nachin prez hafzne zaigrati moreju. --- Szudim, da kajzte zajeli, y zapili, jofs platili nizte, niti imate odkud, zato ja vsza zplatim. Kellner.

Z P E L A N Y E IV.

Hanzl, y prvi.

Hanzl. Kaj zashaffaju.

Mathias. Donefzi 6. Buttely Tokajera.

(*Hanzl odide po Vino: Mathias dalye govori.*) Hochemoszi ovoga dneva dobro vsiti, najmre pak ja, kojzem tak jako szrechen bil. (*Hanzl donefze Butelle, y pozta- vi na ztol.*) *Mathias reche nyemu: Vezdami povech, kajszu ova Gozpoda y musfi zatrossili; y kaj Butelle ztoje, ja hochu vsze zku- pa zplatiti.*

Hanzl. Tizti Tokajer je ta narfinessi; tizt je z-Ogerzkiga od szvetiga Tokaja; je do-

dober, ino fin, lega zkufzite; je szaka Buttella po tri guldinerje; tizto bode zverglo, zverglo, (*broji na perzte*) tri pa tri szo shiezt, pa tri szo sziedem; pa tri szo defziet, pa tri, no tri bo zverglo pietnajzt; kofzilo ofzem na stierdefziet no piet krajczarjov, bo zverglo vsze v-kiup, stier no dvajfzet Guldinerjov.

I. Mus. Vrag mu je kranzki materi, niti brojiti nezna.

Mathias. Ovo imafs tridefzet forinti, kaj je zvissega ober tvojega rachuna, naj tebi bude, da onomu dati mogel budefs, ki te bolye rachunati navchi.

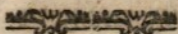
Hanzl. Ja Gozpud, tiztega drobiffa bom se zraital; on pak tizta velka rajtinga mi mochno gre. Nebojo nech vech zashaffali.

Mathias. Nech. Plachenszi, odhadyaj.

Z P E L A N Y E V.

Mathias, y pervi prez Hanzlna.

Mathias. Gozpoda, vizte jedno malo zamisleni; --- Puztite to na ztran; naj vam ovo za navuk bude, da teske trude, y sule vasse, nigdar na pogibel szreche nepoztavljajte, ar ona je neztalna. K tomu znate dobro, da ova lgta je prepovedana, zakaj

anda ovu prepoved preker ūjete? akosze Zapovedi, ali Prepovedi delale budeju, y nigdo nye obderšaval, dapache oni, kojibi za obderšavanye zkoznuvati morali, szami budeju prekeršivali, kakvesze hafzne obchinzkoga dobra imamo nadiati? --- Ali puztemo ova na ztran; hochemosze z-ovum kaplum razveszeliti, da zabimo na nasse nefzeche, y techneje pochivali budemo. Vzakomu nam jedna Butella, vam pak dvem, Kumeki, jedna; vsiteszi y vi kaj dobra na Szvetu.

Obodva. Liepo ponizno hvalimo.

I. Mus. To je jos jedino musko veszelye; da toga ni, bi morali poczerkati.

Mathias. Natochemo kupicze: Bog sivi nassega Preszvetloga Kralya, kojisze zkerbi za szrechu y hafzen Domovine nasse. (*pije.*)

Veszekovich. (*netecho reche:*) Bog ga sivi, akoprem ja zkerb Nyegovu nechutim; Akoszi szam kaj neprezkerbim, od nyega malu szlusbu, y jos mensšu platchu imam.

Mathias. Ako budu vszi velike szlusbe, y platche imali, koji za nyimi hlepiju, gdebisze szlusbe, gde novczi zmagali, najmre ako vszaki tuliko bi moral imati, kuliko bi zaigrati mogel. Jeli vam nebi oveh 200. fl. kojezte zaigrali denesz, za pol letta dozta
bilo

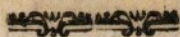
bilo za posteno siveti?

Koprinov. Gdo pak za nikaj szlufil bude?

Mathias. On, koj lyubi Domovinu, obchinzku szrechu ische, y z-dikum szvoje marlive szlusbe je zadovolyen.

Piszarovich. Kaj na me zpada obchinzko dobro, ako szam zlo ztojim?

Mathias. Na vszakoga Domovine Szina zpada najbolye, ar obchinzko dobro dohadya od ofzobnoga dobra vszakoga Domovine Szina; akosze anda vszaki za szvoje dobro zkerbel nebude, da on nekoju ztran szreche y Imetka szvojeja Domovini alduvati mogel bude, odkud bude ona drugach zmagati mogla, da vasse szlusbe naplati? Jeli morete pravichno potrebuвати, da jedna ztran Domorodczev dan y noch zkerbelasze bude, da ono Domovini na obchinzke potreboche alduje, kaj vi malovredno, y rafzipno z-druge ztrani potrossiti, y potepzti mogli budete? Ako vszaki szamo od Domovine pomoch chakal bude, medtemtoga vreme za nikaj trossil, preztane obdelavanye Polya; zapuztijusze Mestrie; zaoztaneju dobri Navuki; zgubiju jakozt Zapovedi; y zadnyich ofzlabe vszaki Ztalifs; ali kak dugo ovo terpelo bude? -- doklam ono, kaj Predyi nassi z-velikum zkerbjum y trudi.

trudi z kup zpravili jezsu, raztepemo, y ztrossimo, Kam potlam?

Jugovich. Nemaram kam goder; rajssi za izto kakti ofzel travu grizti, kak prez z adovolyne platche Domovini szlufiti.

Mathias. Barem bi onda vekssu hafzen zvasz imala, kak vezda ima; arbi Sakle no sziti znali.

Veszelkovich. Ja rajssi Kernyakom poztati, kak nekuliko leth za 50. ali 100. forinti szim tam lundrati kakti pesz.

Mathias. Barem bi szlaninu Chlovek od vasz onda imal. (*dobiju obodva na jeden put, on ofzelzku, ov szvinzku glavu.*)

I. Mus. (*od ztraha govori:*) Jes, Jes, Kume e e e e --- glejte, glejte e e, kak veszu ono ztvari, potrije krisno drevo.

II. Mus. (*od ztraha takaj.*) Jej, Jej, meni i i i i i, kaj je to o o o o; toje Bosja kastiga.

Koprinovich. Je Bogme, ravno fze hoche Bogu z-nami ove norie imati. (*pije, y dobi veliki nosz, primesze za nyega, y reche:*) temtete, ov je smahen, vszaki dan funt tubaka prejde vu nyega. To ni drugo; to mora Czopria biti.

Piszarovich. Ha, ha, ha, ovoszu chudnovita preobrazenya; ov ima ofzelzku, on

tam szvinku glavu; ov sze pak derfi nanye z-szvojem noszom, kakti puran. (*natochiszi, pije; y nato pocherne na obrazu, kada odmekne; nakaj pochne Ofzel tuliti, y praszecz krohati.*)

I. Mus. Glej, glej Kume, kaktije on tam pochernel, kak vrag, potriga szveti Kris.

Koprinovich. Ha, ha, ha, kakovszi pak ti Indianecz?

Piszarovich. Kakov Indianecz.

Koprinovich. Vemszi chern, kakti vrag, na poglejše (*da mu Zerczalo.*)

Piszarovich. (*pogledasze y reche szerdit:*) Erdegata, to mora czopria biti; toje pravi on Czigan moral napraviti, arszemga zpa-zil, da je vu kupicze nekakvoga praha metal. -- Toga neproztim; toszti ti Czoper-nyak napravil. (*Vszisze zdigneju proti nyemu, y hochejuga prijeti, alisze on na jeden put na Szmert oberne, nakaj vszisze oszupneju, y opadne predztor.*)

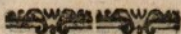
II. Mus. Kume ovdeti Vrag szvoju Igru ima, ovoszu nyegove hamulie.

I. Mus. Besimo Kume, nebili pak nam kobiline glave priraszle.

II. Mus. Bog oszlobodi, y szveti Anton, bi naz Sene doma z-lopatami zatukle.

I. Mus. Hodmo berse, dokleszmo czeli. (*iduch govori.*)

ZPE-

Z P E L A N Y E VI.

Szmolko

Izide van, y szamsze z-szobum zpomina.

Ako je to iztina, kajmi je szufzed Vukfzan povedal, toje vredno, dasze vu vfze novine nastampa. --- Toje vendar velika Kozlaria, kojufzu ovi dva iz Jugovicha napravili. --- Kakov je on Bivol bil, dasze je dal vu to vputiti, da jedna trava more chloveka nevidyenoga napraviti? --- Ha, ha, ha, jabi rajffi bil ovu manipulacziu zdalka gledeti, kak tri dni pijan biti.

Z P E L A N Y E VII.

Mathias, y Szmolko.

Mathias. Zdravo moj Szmolko.

Szmolko. Ravnoztemi prav dosli; pro-fzim vasz jeli iztina, dazte vi z-Vukfzanom Jugovicha tak lepo zplatili?

Mathias. Iztina.

Szmolko. Ha, ha, ha, vezda verujem, dazte vi jeden vragohitni Shelman, on pak jofs vekffi Bivol.

Mathias. Hotel je nevidyen biti, y chuti nafs Zpomenek. Chul je, y chutil tulikajffe.

Szmol-

Szmolko. Ha, ha, ha, tomisze dopada; toje vredno, dasze vu nas Protokollum pri Hemetshnajdaru za vekovechni Zpomenek zapisse. Barem vezda morebiti kuliko k-pameti dojde.

Mathias. Tesko tak berzo; ar ovakvi Galantoni jeszu kakti ona veternyacha Pufska, koja nepreztane ztrelati, doklam, y kuliko zraka vu szebi ima; tak y ovi, doklam vsze szvoje decharie, y galanterie nezeztrelaju, predi nepochineju, nit nedoжду k-pameti. — Premiszlite, komaj je Jugovich tak zplatchen; vre je novu bedaztochu napravil, ar vchera je po proshnyah szvojeh Priatelov dobil od szvojeh Roditelov 200. fl. vre denesz ni Krajczara nima.

Szmolko. Ah hote z-Bogom, kajszumu vkrazyeni?

Mathias. Zaigralje na holber czvelse.

Szmolko. Prokleta Igra; ova josche Domovinu na nikaj zpravi.

Mathias. K-tomu pochelsze je pregovarjati, da rajssi kakti Oszel travu grizti, kak Kralyu, y Domovini prez zadovoljne platche szlufiti, y na jeden put dobil je oszelzku glavu.

Szmolko. (odzkochi od nyega, prekrisfize, y reche:.) Ah hote; to ni moguche.

Mathias. Meni verujte, kizem z-nym igra, y poleg bil.

Szmolko. Ha, ha, ha, vezda idem taki, pak bum vszakomu povedal, da je Jugovich dobil oszelzku glavu.

Mathias. Dobil je, ali y taki zgubil, szamo da zpozna, da nikaj nezna, y vu sze vlezne.

Szmolko. Y to povem, y to povem; vech nemorem derfati vu meni, arbisze razpuchil. Z-Bogom, z-Bogom.

Z P E L A N Y E VII.

Mathias.

Ovo je takajše jeden zmed oneh, koj radi lyudzke fallinge razglassuju, szamiszu pak morebiti vnogo vekšeh puni. --- Od drugoga poste nosziti zna, a nechesz zmišliti, da nebu tomu dugo, kaj y nyegva bedaztocha na szverlo zide, kak je on od Vraga peneze profzil, y na mezto penez z-Korbachem zglodan, y z-zteklovinyem zplatchen.

Z P E L A N Y E IX.

Mathias, y Jugovich.

Jugovich. Dobro da vasz ovde nahadyam, dragi Priatel.

Ma-

Mathias. Odkuda pak vi moj Gozpone?

Jugovich. Ja ravno vezda od Gozpodina Perdifuka, koj me je prozvil, dabimu vecherefz chafza prikratil, ar zbog vulogov neufafze na Baal iti.

Mathias. Anda niti vi nebudete ifli?

Jugovich. Za volyu ovakvoga Priatela lehkosze zderfim.

Mathias. (Menifze chini za volyu prazne moffnye) toje lepo, da tak Priatele preftimavati znate. --- Kakzte pak vcheraffnyega dneva zprevodili?

Jugovich. Dobro, y vezelo.

Mathias. Radujemfze, dazte zadovolyni.

Jugovich. Tak chizto nifzem, arfzem jedno malo nefzrechen bil vu igri.

Mathias. Vu kakvi.

Jugovich. Holber czvelfe.

Mathias. Gozpone, Gozpone, puztite vi takvu Igru na ztran.

Jugovich. Zakaj? Igra je postena?

Mathias. Postena, ali prepovedana, y jako nefzrechna.

Jugovich. Vendarfze z-vekfifinum igraju.

Mathias. Najfze igraju, koji Zapovedi obderfavati necheju, pak neznaju kam z-penezzi; za vafz je vfzaki krajczar potreben. --- Najbolye bi Czeffzar v-chinil, dabi takvu

takvu oftru Zapoved van dal, da vszaki, kojſze zmed Velikaffeſev ovu Igru bi igral, vszaki put forintov deſzet, zmed pomenſſeh pako vszaki put forintov pet vszaki na obchinzki Spital bi dati moral. Bi vidli, da chez malo vřeme rajſſi biſze preztali igrati, kak na ov nachin Sziromakom vszaki put na pomoch kaj davati. Ar vnogi, koj nemara drugach zgubiti dve y tri zto forinti, bi za pet, ali deſzet zdihaval, kojebi vu Kafzu Sziromakov dati moral; y ovak biſze ta obchinzka ſelya Igre ove na jeden put dokonchala. --- Pak jezтели vnogo zgubili?

Jugovich. Bagatelu. --- 200. forinti.

Mathias. Jaj meni, vam je to Bagatela; imateli na letto dohodka tuliko?

Jugovich. Miſzmo bili chetiri pri Leſſleru na Juſini; y doneſzlaje neſzrecha med naſz jednoga hunczfuta, tepeza, kiſze je zdal da je Tergovecz volov z-Banata; mi ſtimaju-chi, da ga jednio malo pri moſſnyi z-lehkotimo, naſznubilizmogoga z-nami igrat holberczvelſe, y on Czigan dobil je od naſz vſzeh okolu 550. fl. tak, da nijednomu niti Krajczar v-ſepu oztal. --- Zadnyich kupil nami je Tokajera, y vszakomu nekakvoga praha poztavil vu kupiczu, y kakſzmo te kupicze zpili, jeden oſzelzku, drugi ſzvinkzu glavu

je

je dobil; jednomu je veliki nosz priraizel, drugi je pochernel kakti vrage; y kadabifze bili proti nyemu zdignuli, dabiga zbog nyegve Cziganie ztukli, na jeden put preobernesze na szmert, y nasz vsze od ztraha na czedilu oztavi.

Mathias. To nemora chlovek biti.

Jugovich. Gozpone chlovek pravi; z-nami je jel, pil, y igralsze; nego mora parlavita Hunczfut, y Czoperniyak biti.

Mathias. Kakov Czoperniyak? gdeszu vezda Czoperniyaki? --- vendar vi vezdaslni Mudriasi neverujete Boga, kambi pak Vraga, y Czoprie veruvalli.

Jugovich. Ja verujem, y morem veruvati, arszem imal oszelzku glavu, y kadszem hotel govoriti, ondami je rech zabegla na oszelzku popevku, moj pajdas mi je pak kontrual kakti neroztecz.

Mathias. Ha, ha, ha, pak, kak dugo je to terpelo?

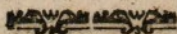
Jugovich. Ni dugse od pol fertalya, y ondaszmo nazad nasse glave dobili.

Mathias. To je Bosja kastiga.

Jugovich. Zakaj bi nasz Bog hotel kastigati?

Mathias. Kajti Szrechu, y dare Bosje nevsivate kak bi morali.

Jugovich. To je Babji zrok.

Mathias. Ali vendar zpodoben iztini.

Jugovich. Najbu to naztran za vezda. Ja-
fzem doffel vu onom pozflu, kakztemi obe-
chali, dami najdete priliku z fantitifze nad
Vukfzanom, onem lajharom, ki me je tak
merzko zplatil.

Mathias. Zaizto vreden je y on da ga chlo-
vek zplati, y napelya, ar je poleg vszega to-
ga veliki Grobian.

Jugovich. Ter kakov Grobian; to ja naj-
bolye jezdem zpoznal, y zato bi mu rad od-
vernuti.

Mathias. To naj lese.

Jugovich. O, z-tem bolye dragi Priately.

Mathias. On chez malo vremena k-meni
dojde, ar ima z menum nekaj pozfla, y kaj-
ti z-vami od potlam ni bil, kak vam je onu
pfzinu vchmil; zato kak berse zachuje, da
vi k-meni idete, budefze y on hotel zkriti,
da bude chul, kaj pak vi od nyega govori-
te, y zato nyega zkrijem vu jeden Sakely,
y vam rechem da je Stokfifs nutri. vi fzi
pak donefzite jednu fitku paliczu, ter kada
vam prilichno bude, odvernitemu jednoga
hrachka.

Jugovich. O! mudra, y premudra miszel,
nebitze nijeden Angel toga domifzliti mo-
gel. Jafze szegurno budem tertzil vsze mo-

je hrachke nadomeztiti.

Mathias. To vam je dozta za vezda; to drugo pazite da dobro zpelyate. Vezda odhadyajte, y dobro pazite da za nyim chez jeden fertaly dojdete, to drugo bude na moji zkerbi.

Z P E L A N Y E X.

Mathias.

Jedno malo po noszu dati takovem nes-kodi, kojiszu Grobiani, szvoivolyni, y zkup oholni, arsze navchiju vlyudnessi biti, kadazse dobro zplatiju; y zpaziju daszu zi tomu szami krivi, ter ovak drugi put budu zpametnessi.

Z P E L A N Y E XI.

Vukszan y Mathias.

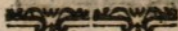
Vukszan. Dobro Jutro Gozpone. --- Komajszemsze z-doma odtergnul.

Mathias. Dobro dosli moj Szufzed; imate vsze pripravno, y napameti?

Vukszan. Vsze do najmensslega.

Mathias. Anda dobro, szedeteszki pakmi povedajte.

Vukszan. Anda pissite najpervich Petra Zimogrozovicha; nyemuszem zimzku Am-

brellu z-malovinom podztavil.

Mathias. Ha, ha, ha, gdoje to videl, Ambrele z-kerznom podztavlati? to ni moguche.

Vukšzan. Moguche, moguche, ar vezdassni Kalaferi vre neznaju, kajbi novoga zmišlaval.

Mathias. Kaj ztoji?

Vukšzan. Forinti 35.

Mathias. Toje sidovzka czena.

Vukšzan. Kaj stimate, toje josche malo, ar jeden takov Kalafers nemara trojverztno platiti, szamo da kaj novoga ima.

Mathias, pisse y zreche fl. 35.

Vukšzan. Pissite Antona Porczelanovicha; ovomuszem Staubmontl z-gerlczi operemal.

Mathias. Y to je nekaj novoga, kaj jos nizsem chul; kaj ztoji?

Vukšzan. Forinti 40.

Mathias. Y to je grobianzki.

Vukšzan. Nikaj zato; ovakvi filigran lyudi, koji hocheju naczifrani biti kakti Vuzmeni Janheczi, moraju szvoju chalarnozt barem z-penezi plachati.

Mathias pisse, y zgovori fl. 40.

Vukšzan. Pissite Gozpu Prezimenovichku; nyojszem jedno zimzko Branilcze z-polyzke-mi Zajczi oblekel.

Mathias. Tomufze nechudim tak, kak muskem glavam.

Vukſzan. Najteſze niti muskem glavam chuditi, ar vam ni moguče zkoro preſzuditi vezda, koj Zpol je chalarneffi.

Mathias. Toje zkoro iztina. Kaj ztoji?

Vukſzan. 25. Forinti.

Mathias. To ni zduhſſno.

Vukſzan. Dapache kak naj bolye; arſzi ona ſzama ni dala oblechi, nego jeden dober Priatel; da pak ovakvi Priateli nebudu tuliko troſſili, arſzu zvekſſinum malo imajuchi, zato mi Meſtri moramo nye dobro podferczavati, y ovak morebiti zatergneſze navada ovakvoga Priatelztva, akokoprem z-naſſem kvarom.

Mathias. Zkoro da pravo imate, piſſe, y zgovori fl. 25. (za temſze taki ztane gledet na Oblok, y verneſze.)

Vukſzan. Koga pazite?

Mathias. Obechalſze Jugovich k-meni, y zato pazim, da nebi naglo nadoffel.

Vukſzan. Je, --- piſſite y nyega; --- vidis, bilbi zkoro zabil. --- Nyemuſzem Por- kus Jurus z-ofzelzkum koſzmatum koſum oblekel.

Mathias. Jeli ſzam on tu bedaztochu zmiſzlil?

Vukšan. Jafzemga vu to vputil.

Mathias. Iz kojega zroka?

Vukšan. Iz toga, da on, koj knige ima, pak nechteje vu nyih, tak zpameten pozta-
je, kak je ona ztvar, z-chijum kosum jezvu
oblechene.

Mathias. Ovo je jedna zpametna miszel.

Vukšan. No vidite, da y Kerznari negda
nekaj zpametnoga imaju y finoga, kaj z-gor-
ne policze vzeti mogu.

Mathias. Kuliko vam je pak dusen zato?

Vukšan. Kosumu prikafujem, szamomi
naj koncze plati.

Mathias. Kuliko za nye?

Vukšan. Dva Krajczara.

Mathias. To ni vredno pifzati.

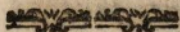
Vukšan. Akofze krajczar k-kraczaru ne-
bu zpravlal, nebudu nigdar Rajniski.

Mathias. (doklam ova *Vukšan* govori, zta-
nesze pak na oblok gledat, y reche:) Vezda
ide Jugovich.

Vukšan. Alla Gozpone jabisze rad ne-
kam zkriti, dabiga chul, kajda od vcheraff-
ne Komodie bude govoril.

Mathias. Ako hochete, moretesze vu ov
Sakely zkriti, y lehko vsze chuli budete.

Vukšan. Ah toje fino, dajte berse, dok
nedojde.

Mathias. Ovoje, szamo nuter (*oblachiga, y kadaga obleche, veli!*) tak, vezda vasz moram dole polositi, visze pak niti negenete, da nebi on zpazil, da je kaj sivoga nutri.

Vukszan. Ja budem kakti klada.

Mathias. Muchete, muchete, vre je ovde na vrateh.

Z P E L A N Y E XII.

Mathias, Vukszan, y Jugovich.

Jugovich. Vreszem po vszud ovoga czigana Vukszana izkal, y nigdega niszem nassel, zadnyich stimalszem da je ovde, pak vidim, da niti ovde ni.

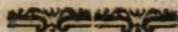
Mathias. Bil je malo predi ovde, pak je odiffel.

Jugovich. Gde goderfze z-nyim^m zeztanem, budemga z-ovum paliczum tak tukel, kakti ovoga Sakla. (*vudri z-paliczum nekuliko puti po Saklu.*)

Mathias. Zakaj? mort zato da vam szvoju Kcher dati neche?

Jugovich. O zato najmenye; kajbi z-onem teletom pri hisi?

Mathias. Najte, najte, ona je vendar zvuchena, Bogata, y sznafna.

Jugovich. Nikaj nebi z-nye bilo, doklam nebi chlovek po nyi vszaki dan, kakti po Saklu mlatil. (*vudri po Saklu nekuliko puti.*)

Vukszan vu szebi govori (ov je pochel dobro mlatiti)

Mathias. Mochi je y prez toga z-lepem nachinom vsze opraviti.

Jugovich. Nikaj; -- Ar vam je ono Tele tak grubo, kakti goder y Otecz, y zato z-nyum bi morati ravno ovak baratati. (*vudri po Saklu nekuliko puti, y reche dalye.*)
Kaj pak vu ovom Saklyu imate?

Mathias. Jeden dober Priately me je profzil, dabimu Stokfissa pripravil.

Jugovich. Tak je Stokfiss ovde? oh ja ga neterpim, ar je tverda, y nesmahna ztvar, (*pak ga vudri nekuliko puti.*)

Vukszan vu szebi govori: (Prav mi je Bogme, zakajszem takov Stokfiss bil, paksze dal v-Sakely napelyati.)

Jugovich. Jaszem chul da mora chlovek Stokfissa jako tuchi, predi kak hoche nyega za kakvu hafzen imati, (*pak ga vudri.*)

Mathias. Mochi je y prez tuchenya ovu imati, akoga z-vrelum vodum popari.

Vukszan vu szebi govori: (Nebilije vrag tental, dabime josche poparili)

Jugovich. Imate gde vrele vode?

Vukſzan vu ſzebi reche: (Hochejume Bogme.)

Mathias, Ne vezda, ne, neg predi, kakga chlovek jezti hoche.

Jugovich. Jaſzem chul da je Stokfiſs naj bedazteſſa ztvar.

Mathias. Jednako kakti Ofzel, ali ne vſzaki, nego ſzamo on, kojſze da vu Sakely vloviti.

Jugovich. On, on. (pak ga bije.)

Vukſzan vu ſzebi govori: (Alla ſivotilimi hrachke odvracha.)

Jugovich. Ja imam denesz takvu volyu hariti, ar imam prav ſitku palichiczu; glejte, kakſze rada prijemle. (pak ga vudri nekuliko puti.)

Vukſzan vu ſzebi. (Chutim ja to, chutim; velikitiſzem ja Ofzel bil.)

Mathias. Najte, hochetemi Sakla razdreti.

Jugovich. Nechu ja Sakla, neg Stokfiſſa. Ar dabifze gde na Vukſzana nameril, vſze ovak bi ga ſnoral, (bijega,) binu ja pokazal kakſze namiru vu jeden kut pluje.

Vukſzan vu ſzebi. (Y ja tebi, kakſze po jednom Saklu bije.)

Jugovich. Dragi Priately! kaj vam dam za ov Stokfiſs y Sakely.

Mathias. Kajbi vi z.nyim?

Jugovich. Jabilzi ga domom odneszel, pak bi ga z-jednum velikum kihachum dotemar mlatil, doklambi vez mehkek bil kakti kassa.

Vukszan. (No, tobimi josche falelo.)

Mathias. Nemorenga dati, arze vszaki hip nadiam Priatela.

Jugovich. Andaszega barem ovde hochu naglodati. (*bijega ostro.*)

Vukszan *vu szebi.* (Alla rukati vszehla.)

Mathias. Najte; hochetemi Sakla preglo-dati.

Jugovich. Najga preglodyem, barem budem videl jeli vre mehkek Stokfifs, ali ni.

Mathias. Ono vam je ravno vezda Vukszan domov odissel, hote berse za nyim.

Jugovich. Vezda taki idem k-nyemu, pak ga budem prassil, dasze potil bude; vsze ovak, (*vudriga.*) Ovak, (*vudriga, y odide.*)

Z P E L A N Y E XIII.

Vukszan, y Mathias.

Vukszan *odpira* po malo Sakla, pak z-ztrahom pita Jeli odissel?

Mathias. Je, je odissel.

Vukszan *vlechese* z-Sakla van, y govori: Vizte mene vu vragometnu kassu napelyali.

Ma-

Mathias. Zakaj?

Vukšzan. Zakajzteme vu ov prokteti Sakely zpravili?

Mathias. Kamszem pak hotel drugam?

Vukšzan. Zakajztemu barem rekli, da je Stokfifs nutri?

Mathias. Gdobifze bil domifzlil, da je on na Stokfiffa tak zevzet.

Vukšzan. Pravmi je Bogme; zakajszem takov Ofzel bil, pakfze dal v-Sakely navabiti.

Mathias. Jaszem mu govoril, najmi Saklya nerazdere, ali je on z-tem bolye po nyem mlatil.

Vukšzan. Ah je, je, ruka mu odpala, kak da je znal, dafzem ja vu Saklu.

Mathias. Ja neznam, kakvu je volyu imal tak po Saklu mlatiti.

Vukšzan. Tak me je zglodal, dafzi je vfza-koga hrachka dupplit nadomeztil. --- Ja znam dafzumi vfza plecha cherna, ar je nemilo po meni nabijal. --- Vezda bi ifsel domom, dafbisze z-fganiczum naterl, ali ako Sena moje Chernyavke bi zpazila, bi me jofs bolye zglodala.

Mathias. Terpete, doklam ona z-doma odide, pakfze dajte po Kcheri natreti.

Vukšzan. Drugach nehude. --- Z-Bogom. --- Aj ti ztari Stokfifs ti.

Mathias. Chakajte, ovo vam je vafš popiſz.
Vukſzan. Najbu, naj, prepifzalmiga je
 vſzega on Lajhar na plecha.

Z P E L A N Y E XIV.

Mathias,

Ovogafzem tulikajſſe dobro odpravil, bu-
 de pametil, kakſze v-Saklu lyudzki zpomen-
 ki poſzluhſſaju, y po tom ſze barem ozta-
 vi takve zvedlive navade. Ar, koje Chlo-
 vek z-razumnemi zroki od kakvoga zla ne-
 more, mora z-chutlivemi nachini odputiti.

Z P E L A N Y E Z A D N Y E.

*Mathias, Piſzarovich, Veſzelkovich, Koprino-
 vich, Jugovich, Vukſzan, y Szmolko.*

(*Piſzarovich, Veſzelkovich, y Koprnovich
 z-idu van,) y reche*

Piſzarovich, Totuſzi ti Tepecz.

Koprnovich. Imamo z tobum velikoga Ra-
 chuna.

Mathias. Szudim da chizto nikakvoga.

Veſzelkovich. Pakſze joſche podztupifš pra-
 vichnoga chiniti?

Piſzarovich. Niſzi ti on Tergovecz, kojſzi
 fznocka pri Leſſleru od natz po cziganzki
 novcze dobil?

Ve-

Veszelkovich. Potlam josche k-tomu takve norcze z-nasz napravil?

Koprinovich. Stimafs, dasze to ni zeznalo? O! dojde jos visse toga na szvetlo.

Jugovich. (z-ide van.) Oho! Domine Studiose; z-ifsleszu vasse cziganie van, zeznal-fzem ja, kakzte vi Vukszanu povedali, da-zteme vkanili z-jednum travum, koja nevi-dyenoga chini, y opomenuliga, dasze naj-derfi, kak da me videl nebi, pak me je vszega popluval.

Piszarovich. Oho, to je pak nekaj novoga.
Vukszan. (z-ide van.) Dober dan Czigan Di-ak, kakszu moja plecha? --- Vizte vendar jeden parlavita Lajhar; nitzeli vi Gozponu Jugovichu vre predi povedali, da me ho-chete v-Sakely navabiti, daszi bude on mo-gel nadomeztiti onu shelmariu, kojuszem mu ja po vassem naputku vchinil?

Koprinovich. To je tulikajisse nekaj novoga

Jugovich. Ovak je, kadafze chlovek ka-kovomu goder tepczu zauffa, ovak ga zplati.

Szmolko. Tu zte vi Galsenyak, kizte me-ni krijvi, da vesz ztuchen, y zpotert, cze-le tri tjedne z-poztelye nizem z-iffel.

Vukszan. Kaj je y z-vami Szulzed kakvu kozlariu napravil?

Szmolko. Ter vragometnu; --- Jaszemfze z-nyim

z-nyim pri ruchku po domache divanii, kakbi chlovek mogel bogat poztati, y pital-szemga; nebili bilo dobro v-Rrifz iti, vraga penez profzit, on nato pochne meni vesz nachin pripovedati, kak chlovek mora szeb z-jednem Pallassom obkoliti na Krisanyu; kak ztrahi dohadyaju; kak ni szmeti z-kola z-iti, y vnoga druga. — Ja nekuliko od selye Bogatztva, nekuliko od korase vusgan, dokoncham z-detichi mojemi gda, y kam vu Rifz isli budemo. On pak, kakli je zeznal, kakli ni, podshunta jednoga meszarzkoga Deticha na naz. On nebudi len opravilsze je kakli Vrag.

Vukfzan. Proszim vasz, nezabite vasse postene rechi; kak je opravljen bil?

Szmolko. Vesz z-chernem kerznom, velike roge, kervavi jezik, y dugi Rep.

Vukfzan. Je vam Bogine on iziti, kojemu szem ja hlache, y kratki Rekl iz chernoga kerzna delal, y k-tomu josche moralszem mu k-hlacham repa pridelati. Vidifs, vidifs hamulie.

Jugovich. No; potlam Szuszted?

Szmolko. Mi anda dojdemo na recheno mezto, szlechemosze do rubache.

Koprinovich. Zakajztesze do rubache szlachili?

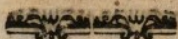
Szmolko. Kajtime je on Czigan v-putil da tak mora biti, ar je vre onda znal kakovu pfzinu bude napravil, y zato me je v-putil vu to, da nam Korbach lese do kofe dojde. Napravimo anda okol naz kolobara; trikrat zafuchkamo; na jeden put dojde Vrag z-jednem velikem Korbachem, pochne on naz ogrinyati; misze meflamo kakti Piskori v-tesznom meztu; ali on na vsze ztrani tuche, mlati, kaj more, y kud doszese. Misze nifzmo uffali pobechi, da naz nebi odnezfel, andaszmo to mlatchenye viteski terpelu cze-lu vuru. Zatem odide, y takifze poverne, pak nam hiti jeden Saklinecz, da je zaskrebetal, y onda zevzema odide. Mi puni vezelja, akoprem puni takaj debeleh difnyavkih, kak berse szmo chuli vu Saklu skrebetati, na vsze szmo zabili, z-idemo z-Rifza, y Sakla odnezemo.

Vukfzan. Nili to mort on Sakel bil, v-kolem zte vi Domine onoga (*nasze kafe*) Stokfifsa imali?

Szmolko. Kadaszmo domom dosli, y Sakla razvezali, nasflifzmo nutri szamo Zteklovinye, y od zgora ov falatchecz papera.

Jugovich. Dajtega szim.

Szmolko. Ovo vam je; jaga nifzem mogel chteti, ar na ochali nevidim; dajte vi poglejte

glejte kaj je nutri ta mešzarzki Vrag naš piszal.

*Jugovich odvine papera, y počne glasno
chteti:*

K-kakvomušze Pomochniku gdo v-teče, z-takvemišze penezi zplata. Neišchi Bogatztvo po hman puteh, y nachineh, ar, ako dober y marliv budesh, šzamoti dojde; ako budesh len, y razšipen, nišziga vreden.

Szmolko. Takmi Bog pomozí, ovoga Navuka takmi je z-korbachem v-plecha zabil, daga budem chutil y pametil, doklam šiv budem.

Mathias. Andazte vszi zkupa vasse proti meni tusbe povedali? --- dobro; na vsze ove ja odgovarjam ovak: vi Domine Piszarovich jezte šzamo jeden Piszar pri Varassu, koj na letto szlusite zto forinti; zaigralizte šznochka 150. fl. anda za ove nadomeztiti moratesze visse puti vu cziganie, y krivichna pobiranya prekoredne plache za piszanye vasse puztiti, koje fallinge cherniju obraz postenoga šzerdcza, y zato jezte pochernili dasze vszigdar zmiszlite ad punctum

hono-

honoris. --- Vi Domine Koprinovich, jezte zgubili 100. fl. vizte jeden sziromahski Juratus prez platche; Roditeli vassi jezsu sziromahski Szlobodnyaki, koji z-teskemi sulij zkerbeliszu ztroske za skolanye vasse, da ove nyim, kada na vass ztalifs dojdete, z-vassum pomochjum nadomeztite; za vass ni vetre delati, jos meny y vezda teske sule vasseh Domarov na pogibel Igre pozta-vlati; zatozte dobili velikoga nosza, dasze vszigdar za nyega primete, y zmislite, kaj zte, y odkud zte. --- Domine Jugovich vam szem vre predi vnogo hafznovitoga povedal; da zte od Vukszana popluvani, jezte zplatcheni za vassu bedaztochu; da zte dobili oszelzku glavu, vrednizte je bili, arzte ju y szami seleti, y valuvati morate, da chizto malo v-glavi imate, pak vendar y za ono malo zadovolynu platchu od Domovine potrebujete. Glave zte sze oszelzke mentuvali, kulikosze zpodobe dotiche, ali bojimsze ja, daszu vam vendar mosgyani oztali. --- Gozpon Veszekovich vi zte rajssi praszczem hoteli biti, kak za zto Rajnichki platche na Letto szlufiti, y zato dobilizte szvinzku glavu, kajti najmre rajssibisze vu lenozti y manguvanyu pitati, kak vu marlivozti sze terfizili z-malem zado-

volyni biti; glavu zte szvinzku na berzom
 zgubili, alifze bojim, da vam je natura o-
 ztala. --- Szufzed Vukfzan, kifze v-Sa-
 kely zkriva, da chuje lyudzke od fzebe zpo-
 menke, mora ali jako zlocheztoga zpozna-
 nya, ali veliki Stokfifis biti; ar koj dobro
 chini, akofze Nebo ruffilo bude, fzeguren
 ga gledel bude; y zato bilizte vredni, da
 valz je Jugovich jedno malo pretepel. ---
 Vam Szmolko Szufzed, je Vrag, kojegazte
 penez proszili, dozta Navuka z-korbachem,
 y potlam na paperu, kak malo pervle chu-
 li jezte, za zpomenek dal; derfitefze onoga,
 y plecha vaffa czela budeju. --- Ovoszu
 moji Zroki, y Nachini, z-kojemi ja za vaffe
 dolro ovak z-vami baratal jeztem. Daszem
 glave druge, cherni obraz, velikoga nosza,
 fzmert, y druga izkazal, nechudetefze, ar
 to onomu, koj po Skolah hodi, y marlive
 vu izvedanyu naravzkeh pripetcheny terfzi-
 fze vuchiti, lahko vchiniti je, y zato ova
 pripetchenya ne Czopriam, nego Navuku, y
 Znanyu naravzkomu pripifzati morate; to
 meni verujte, ar fzem

Grabantzias Diak.

(Na ove zadnye rechi ofzupnejufze vfi, y
 Theatrum fze zapre.)

K O N E C Z.

zom
a o
-Sa-
zpo-
zna-
obro
uren
, da
-
azte
em,
hu-
ga,
ofzu
affe
tem
za,
ar
ivo
fzi-
ova
, y
tc

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and appears to be a list or a series of entries, though the specific words are not discernible.

Список имен Дина

Faint text below the header, likely a list of names or entries corresponding to the header. The text is too light to read accurately.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z185281700

